

Naročnina mesečno 25 Din, za inozemstvo 40 Din — nedeljska izdaja celoletno 96 Din, za inozemstvo 120 Din

Uredništvo je v Kopitarjevi ul. 6/III

SCLOVENECE

Cekovni račun: Ljubljana številka 10.630 in 10.349 za inserte.

Uprava: Kopitarjeva ulica številka 6.

Telefoni uredništva in uprave: 40-01, 40-02, 40-03, 40-04, 40-05 — Izhaja vsak dan zjutraj razen ponedeljka in dneva po prazniku

V letošnjem maju

Življenje je tisto, ki daje materi zemlji čeno mladost. Bogato in neskončno pestro življenje vsega stvarstva, ki se celo v svoji navidezni smrti neprestano obnavlja in pomlaja k novi lepoti. Leto za letom doživljamo čudež novega stvarjenja, ko zazelene trate in gozd, ko so pozabljeni zimski mrazovi in ledene sape ter nam brstje in cvetje diha visoko pesem o novem neporušljivem življenju. To je čas, ko naj bi se tudi človek veselil življenja. Kajti človek ve za smisel življenja in pozna njegovo vrednost, bolj kot cvetlica, ki pije sončno luč, ali škrlanček, ki se nad poljem opaja ob svoji žgoleči pesmi.

Da, človek naj bi ob neomajni veri v življenje, ki ga kaže narava, dobil veselje tudi do lastnega življenja, odkril naj bi njega lepoto in vrednost. Zmagoslavje mladega življenja v naravi naj bi pomagalo, nekoliko razpršiti ono melanholijo, ki se je sicer vedno nabirala na dnu slehernega človeškega življenja, a se zdi, da je mera otožja v globini src v naši dobi posebno velika. In to kljub navidez zelo veselemu in razgibanemu življenju! Zakaj? Zdi se, da zato, ker ne najdemo več zadovoljstva na majhnih radostih, ki nam jih nudi stvarstvo, s katerimi se uteši preprosto srce. Nimamo več pravega veselja na pomladanskih cveticah, ki naj bi bile prispodoba tudi našega lastnega vstajenja. Nimamo čuta za preprosto radost ptičkov, za krasoto barv, s katerimi se pogrinja narava, za spreminjajočo luč spomladnega nebesnega svoda in ne opazimo, kako bi se žarek našega brata sonca rad vihotapil tudi v naše srce. Tako smo zaverovani v težave, katerih se res ne manjka, in toliko razmišljamo o najbolj temnih možnostih bližnje in daljnje bodočnosti, da ne opazimo, da je zoper vse te duhamornosti zrastle tudi zdravilo, ki pa ga seveda najde le preprosto, naravno srce. Bolnikom radi prinašamo rože v njihovo bolniško sobo, da bi jim dvignili duha in razveselili srce. Sami pa ne vidimo nebeskega vrta, ki se razprostira vse okrog nas.

Se več pa je morda takih, ki ne verujejo v preroditev, v nov začetek, v novo mladost svojega življenja, kakor jo opažajo vsako leto v naravi. Dolgo so hrepeneli za mnogimi ideali, stegovali roke po visokih ciljih, dokler niso trudni in zagrenjeni omahnili sami vase. Ne da bi ne dosegli cilja svojih želja. O, doseči čast, denar, položaj ni tako nemogoča stvar! Toda tragično je, da posest tako težko zaželenih dobrin človeka le redko osreči. Ko pride do cilja, se skoraj vsak razočaran vpraša kakor nekoč Barrès po mnogih življenjskih uspehih: »Ce n'est que cela? — Kaj nič drugega ni kot samo to?« — Na lovu za srečo končno človek opazi, da je vedno le na potu. Nekega dne pride do prepričanja, da bodo poslej vsi njegovi dnevi enaki in da mu življenje ne more ničesar novega nuditi. In ko misli, da nima ničesar več pričakovati, ničesar, kar bi bilo podobno maju v cvetoči naravi, truden obstane ali pa se celo obrne na svojem potu. Orientalec, ki pride v tako stanje, kadi svoj nargileh in se brezdolno ozira v bežeče oblake. Indijec ima svojo nirvano, toda civiliziranca brez vere v Boga se polasti neredko razočaranje, ko vidi, da so se ideali izkazali kot prevara in minljiva senca. Niso redki, ki se z umirajočim Almfredom Mussetom vprašujejo: »Le čemu sem živel? Vse življenje sem nečesa pričakoval, a tisto, nekaj ni hotelo priti!...«

Toda tisto »nekaj«, kar naj osreči človeka, resnično obstoja. Samo biti mora velika stvar, nič manjša, kot Bog sam, v katerem edinem se more utopiti neutešeno hrepenenje človeškega srca. Sele potem je za našim teženjem nekaj, kar je vredno vsega človeka. Potem ima življenjska pot v vsakem primeru svoj globoki smisel in ni nikdar tako izhujena, da bi mogla biti brez vsebine, brez notranje vrednosti in brez vedno novih vzponov, ki sličejo prénovljenju pomladne narave. Zadnje besede sv. Klare, ki je bila duhovna hčerka sv. Frančiška, so bile: »Zahvaljen Bog, ker si me ustvaril.« Koliko bogastva, modrosti in življenjske sreče je v teh preprostih besedah!

V letošnji pomladi pa nam je še posebno treba, da ne bi le poedinci, ampak celi narodi iskali v zeleni naravi zdravja in bolj-ših misli. Ob sedanjem strašnem trenju v svetu prevladuje vtis, da ni več za vse narode dovolj prostora pod soncem. Drug drugemu smo na poti. Mogočnejši, večji narodi razširjajo svoj življenjski prostor in ogrožajo manjše v njih obstoj. Odkar je po mišljenju velikih narodov moč že tudi pravica, so mali narodi v strahu za svojo bodočnost. — Nauk narave pa je drugačen. Sicer je tudi v prirodi tekma za boljši prostor na soncu, toda končno se male in velike bilke, visoko in nizko drevje že tako uredi medsebojno sožitje, da je za vse dovolj sonca in zraka. Vsako brstje ima svoj pomen in svojo lepoto: mogočen hrast in leskov grm, tulipan in regrat. Njih skupnost daje šele ono množičnost in ubranost, nad katero se razveseljuje oko. Veliki narodi naj bi spoznali, da imajo tudi manjši svojo vrednost in pomen v človeški družbi. Oni morejo biti vez, ki posreduje med velikimi narodi, včasih pa tudi nad vse koristno ločilo, da velike sile

Beck odgovori Hitlerju v petek

Šefi generalnih štabov baltskih držav zaporedno prihajajo na obisk na Poljsko

Varšava, 2. maja. AA. Havas: Predsednik vlade Skladkowski, predsednik senata Kvjatkovski in predsednik sejma Makovski so imeli danes dopoldne daljšo konferenco. Mislijo, da so na sestanku sklenili, kdaj bo zunanji minister Beck dal v sejmu svoj pregled zunanje politike. Varšavski večerniki pišejo, da so dokončno sklenili, da bo zunanji minister Beck dal svoj ekspozé v petek 5. t. m. Beckov govor v sejmu bodo prenašale vse poljske radijske postaje in najbrže tudi druge.

Listi pišejo, da se ima danes pripeljati v Varšavo nemški poslanik Moltke, ki je že 6. aprila odšel v Berlin. Nekateri listi menijo, da Moltke ne bo imel priložnosti sestati se z zunanjim ministrom Beckom, preden bo le-ta imel svoj ekspozé v sejmu.

Odgovor poljske vlade na spomenico nemške vlade bo izročena, kakor pišejo listi, v petek 5. maja, to je tisti dan, ko bo zunanji minister Beck v parlamentu odgovoril Hitlerju.

Poljski berlinski poslanik Lipski se je pripeljal v Varšavo. Mislijo, da se nekaj časa ne bo vrnil v Berlin. Nemški poslanik v. Moltke je pa odsoten iz Varšave že od 6. aprila.

Danes je poljska vlada podelila predsedniku republike izjemna finančna pooblastila za narodno obrambo, dokler se parlament ne sestane na redno zasedanje.

Kovno, 2. maja. AA. Šef litvanskega generalnega štaba general Rastikio obišče Varšavo 8. maja. V zvezi s tem naglašajo poljski krogi, da je maršal Rydz-Smigly povabil svojega litvanskega tovariša v Varšavo v prvi vrsti za to, da se vzpostavi osebni stik in da predstavlja ta obisk prirodno fazo v razvoju prijateljskih odnosov med obema državama.

Mnenje v Parizu:

Od Beckovega »da« ali »ne« sta odvisna vojna ali mir...

Pariz, 2. maja. b. V Parizu pričakujejo, da bo še ta teden prišlo do živahnih mednarodnih političnih potresov. Pariški listi so mnenja, da bo evropska kriza dosegla svoj vrhunec. V ganskem vprašanju vidijo francoski politiki skritih mnogo podrobnih poskusov nemškega prodiranja na vzhod. To bo po mnenju Pariza dovedlo do preizkušnje političnih sil med Nemčijo in evropskimi državami, ki zagovarjajo dosedanje stanje. Odpoved nemško-poljskega nenapadnega pakta in sporočilo Hitlerja o pogojih Nemčije, ki jih je postavila Poljski, je izzvala v Parizu nepričakovano spoznanje, da je ta točka Hitlerjevega govora ena izmed najbolj odločilnih. Šele sedaj so prišli v Parizu do prepričanja, da je nemško-poljsko vprašanje 15 let po vojni predstavljalo največje ogrožanje svetovnega mira. Pogodba, ki sta jo sklenila maršal Pilsudski in nemški kancelar Hitler je sicer skušala vzpostaviti normalne odnose med obema državama, toda ostalo je odprto ozemeljsko vprašanje. Rana na tej meji je bila navzlic sklenitvi 10-letnega nenapadnega pakta še vedno odprta.

Od Beckovega »da« ali »ne«, ki ga bo poudaril v petek v imenu Poljske, je vse odvisno. Od tega sta odvisna vojna ali mir. Pri tem bo seveda igralo odločilno vlogo stališče Velike Britanije.

Razburjenje v Gdanku

Gdansk, 2. maja. b. Gdansk in poljski koridor sta postala predmet glavnih razgovorov v Nemčiji po Hitlerjevem govoru. Zahteve, ki jih je Hitler postavil proti Poljski, so postale zelo popularne med nemškim ljudstvom. Propaganda, ki se je od l. 1919-1933 etalno širila zaradi meje na vzhodu, ki je po mnenju Nemčije najbolj krivična, je zapustila globoke sledove med nemškim narodom navzlic pomiritev, ki se je dosegla na tej meji v zadnjih letih. Problem krvave meje na vzhodu je vedno močnejše izpodbujal nemško ljud-

stvo, in za nobeno drugo stvar, niti za militarni- zacio cone na vzhodu, za prepoved priključitve Avstrije ali za češka stvar, ki so se Nemci komaj zanimali zanjo, niso imeli Nemci toliko občutljivosti, kakor prav za vzhodno mejo. Splošno je vladalo med nemškim ljudstvom prepričanje, na sklenitev nenapadnega pakta s Poljsko pomenja le odgoditev za rešitev tega problema, da pa bo Nemčija pozneje mnoga bolj energično zahtevala končni obračun. Tako se je psihološko pripravljalo polje nemškega prodiranja, na katerega je sedaj javno prešel kancelar Hitler in zahteval ureditev teh problemov. Očividci pravijo, da je nemško delavstvo v tovarnah, ko je poslalo ta del Hitlerjevega govora po tovarnah po radiu, ko je namreč odpovedal nenapadalni pakt s Poljsko, pričelo ploskati in glasno odobravati njegove besede. Ozačje, ki prihaja iz vladnih krogov, napoveduje ojačani pritisk na Poljsko, če se mirnim potom ne doseže nič določnega. V Berlinu so prepričani, da bo Anglija brez nadalj-nega prebolela odpoved pomorskega pakta in storila vse mogoče, da prepreči poostreitev nemško-poljskega spora. Prepričani pa so tudi, da britanski ministriki predsednik Chamberlain zaradi Gdanska ne bo dovolil, da pride do vojne.

Francosko-angleški dogovor glede Gdanska

London, 2. maja. b. Velika Britanija in Francija sta po redni diplomatski poti odgovorili na zahteve Hitlerja na priključitev Gdanska Nemčiji in o eksteritorialni poti skozi poljsko Pomorje. Bivši uradnik britanskega zunanjeja ministrstva je izjavil, da je dobil informacije, da sta se obe državi izjavili na nedvoumen način, da bosta takoj stopili na stran Poljske, ako bi se ta uprla Nemčiji.

V Varšavi ne vedo nič...

Varšava, 2. maja. b. Tukaj so precej senzacionalno sprejeli novico in kratko sporočilo v

Izredni sestanek Balkanske zveze

Bukarešta, 2. maja. b. Tukajšnji politični krogi trdijo, da namerava romunski zunanji minister Gaftencu po svojem povratku sklicati izredno sejo držav balkanskega sporazuma. Ta seja bo sklicana v Bukarešti in na njej bodo razpravljali državniki balkanskega sporazuma sledeče točke:

1. proučitev splošnega evropskega položaja;
2. položaj na Balkanu po zasedbi Albanije;
3. okrepitev balkanskega revizionizma;
4. rusko-turški predlog za sklenitev črnomorskega pakta. V ta namen bo ruski pomočnik zunanjeja ministra Potemkin po Ankari obiskal tudi druge balkanske države.

Francija odstopi Turčiji Aleppo?

Pariz, 2. maja. TG. Francoski vrhovni komisar v Siriji Puaux se mudi že nekaj dni v Parizu, kjer so v teku pogajanja za odstop mesta in okolice Aleppo o Turčiji. Aleppo je mala deželica, ki se nahaja severno od francoske Sirije ob turški meji. Turčija je vedno izjavljala, da ji je hudo, da ji je bila ta pokrajina odvzeta. V francoskih vladnih krogih menijo, da bo Turčija za protiuslugo takoj pristopila k angleško-francosko-sovjetski zvezi, če pa to ne, bi se Turčija vsaj v posebni dvostranski angleško, turški in francosko-turški pogodbi obvezala, da bo jamčila za meje Sirije Palestine in Egipta v primeru, če bi bile te dežele napadene od Italije.

Nova Rooseveltova poslanica Evropi Še 75 milijard za orožje

Washington, 2. majnika. TG. V poučenih krogih izjavljajo, da pripravlja predsednik Zedinjenih držav Severne Amerike novo poslanico, ki jo bo poslal evropskim narodom. V tej poslanici bo pozval Evropo k miru. Govoril ne bo več samo v imenu Zedinjenih držav, marveč v imenu vseh ameriških držav iz Severne, Južne in Srednje Amerike, ki so ga v to pooblastile. Nasprotno pa zatrjujejo na merodajnih mestih, da Roosevelt Hitlerju sploh ne bo odgovoril.

Washington, 2. maja. AA. DNB: Predsednik Zedinjenih držav Roosevelt je zahteval včeraj od kongresa nov kredit v znesku 1 milijarde in pol dolarjev (75 milijonov din) za izvajanje novega načrta oboroževanja vojske in letalstva. Za kredit je zahteval nujnost. Dalje je zahteval kredit v znesku 21 milijonov dolarjev za ojačenje garnizij ob Panamskem prekopu.

Madžarski obisk v Berlinu končan

Berlin, 2. maja. AA. DNB poroča, da so razgovori, ki sta jih vodila v Berlinu predsednik madžarske vlade Teleky in zunanji minister Czaky z nemsko vlado imeli popoln uspeh glede vseh vprašanj. Razgovori so se vodili v ozračju pri- srčnega prijateljstva Madžarske nasproti državi osi. Tikali so se predvsem vprašanj, ki neposredno zanimajo obe državi, nato pa vprašanj errednje in jugovzhodne Evrope in še prav posebno odnošaje- jev Madžarske nasproti njenim sosedom.

Budimpešta, 2. maja. c. Madžarski zunanji minister grof Czaky se vrne jutri zjutraj iz Berlina. Nujno so sklicali sejo obeh zunanjeipolitičnih odborov madžarskega narodnega predstavništva. V parlamentu se sestane zunanjeipolitični odbor jutri popoldne ob 17, v senatu pa v četrtek dopoldne ob 9. Zunanji minister bo podal podrobno poročilo o zunanjeipolitičnem položaju.

Rim, 2. maja. AA. Reuter: Vrhovni poveljnik nemške vojske general v. Brauchitsch se nahaja še vedno na Siciliji. Ako bo nastalo boljše vreme, bo odletel še danes v Tripolis.

Zagrebska vremenska napoved: Oblačno in nestalno.

Zemunska vrem. napoved: Prevladovalo bo oblačno vreme z dežjem, posebno v sredini države in v zapadnih krajih. Vetr z južne in jugovzhodne smeri bo v krajih precej močan. Hladneje bo v severozapadnih in severnih delih države, medtem ko bo v ostalih krajih topleje.

Nova češko-moravska vlada (v sredi predsednik protektorata dr. Hacha).

ne udarjajo pretesno druga ob drugo. Razen tega pa ustvarjanje kulturnih dobrin ni navezano na številčno moč, ker tudi mali narodi ustvarjajo duhovne dobrine, ki prihajajo v korist vsemu človeštvu.

Katoliškemu svetu je sv. oče za mesec maj dal posebno nalogo: molitev za mir. Posebno mladina in otroci naj bi se zbirali okrog šmarničnih oltarjev in prosili Kraljico miru, da bi nam sprosila mir in tako po-

stala znova rešiteljica krščanskega sveta. Ako je starejši rod že tako prepojen s sovraštvom, zavistjo in sebičnostjo, da ne vidi uničenja, kamor bi ga pahnilo novo svetovno klanje, naj bi vsaj mladi rod za sebe in ostalo človeštvo izprosil boljšo usodo. Slovenci se bomo gotovo radi odzvali pozivu papeža Pija XII. in se upopolno zatekli pod plašč majniške Kraljice, da nam obvaruje rod in domovino najhujšega!

drin

Politični zapiski

O knezu-namestniku Pavlu

Belgrajska »Samouprava« je za rojstni dan kneza namestnika Pavla prinesla članek, kjer med drugim tako pravi: »Ko je od narodnega predstavništva sprejel oporoko blagopokojnega kralja, se je Nj. Visokost-knez namestnik pod težo bolečine svoje duše in pod težo zgodovinske odgovornosti zahvalil v kratkih besedah, kakršne so lastne samo velikim duhovom, rekoč: »Upam, da se v meni ne boste motili! In res, nikogar niso razočarale največje nade, ker je Nj. Vis. knez namestnik znal in mogel nadaljevati veliko politično črto svojega bratrance, izvršujoč njegovo voljo, prinašajoč v to veliko delo svojo veliko jasnost uma, subtilnost duha, plemenitost značaja in area, kakor tudi dosledno spoštovanje moralnih načel, katera uravnava svet in katera vsakemu delu dajo trajno vsebino.«

3000 Srbov zborovalo

V Bosanski Krupi je v nedeljo zborovalo 3000 Srbov, pristašev bivše SDS, ki so se z navdušenjem izrekli za sporazum med Srbi in Hrvatji. Zborovalci so bili po večini kmetje, katerim so gorili Nikola Cvetković, Sava Kosanović, Milan Đurman in Anton Dergenc.

Združena opozicija se znova shaja

Dne 29. aprila so se v stanovanju g. Miše Trifunovića znova sešli voditelji združene opozicije, med njimi g. Joca Jovanović, Milan Grol, dr. Milan Gavrilović, Božidar Vlačić, dr. Momčilo Ninić in Krsta Miletić. Sestanek, ki je trajal polnočno uro, je bil informativne značaja.

Srbski zemljoradniki o Jugoslaviji

V glasilo srbske zemljoradniške stranke »Težakavo« je poslanec dr. Branko Čubrilović napisal članek o južnih Slovanih ter njihovi zgodovinski poti z ozirom na bližajoči se sporazum. Med drugim pravi: »Jasno je, da je sporazum Srbov in Hrvatov postal državno vprašanje in da ni šlo, ki bi to vprašanje spravila z njegovega pravega in zgodovinsko določenega pola... Prav danes, ko na vseh straneh gori in plamti požar, ki grozi zajeti male in neslozne narode, moremo kot zemljoradniki ugotoviti, da niti v srbski, niti v hrvatski in niti v slovenski deželi ne bo prepričanja, da v pogodbeno določeno pot... Prav danes, ko na vseh straneh gori in plamti požar, ki grozi zajeti male in neslozne narode, moremo kot zemljoradniki ugotoviti, da niti v srbski, niti v hrvatski in niti v slovenski deželi ne bo prepričanja, da v pogodbeno določeno pot... Prav danes, ko na vseh straneh gori in plamti požar, ki grozi zajeti male in neslozne narode, moremo kot zemljoradniki ugotoviti, da niti v srbski, niti v hrvatski in niti v slovenski deželi ne bo prepričanja, da v pogodbeno določeno pot...«

Nemški list o Hrvatih in sporazumu

Grška »Tagespost« je 28. aprila prinesla članek pod naslovom »Hrvatska v Jugoslaviji«, kjer naglašava veliko važnost sporazuma, ki naj sledi zagrebškimi dogovorom. Nato pa med drugim pravi: »Toda tudi hrvatskemu narodu privoščimo doseženi uspeh. Iz dolgotrajne državne zveze in iz popolnega tovarištva v svetovni vojni poznamo pozitivne sile tega hrabrega naroda ter smo zaskrbljeni gledali, kako se med njegovo dolgo opozicijo silijo v osredje tudi negativne, protidržavne sile. Mi smo na to močitali zanesljivo, da se bo tako zdravi in močni narod oprostil vseh takih razdirajočih vplivov židovskih in drugih krogov ter bo svoje ustvarjalne sile spremenil v dejanja. To upanje nas ni ogoljufalo in zato se veselimo, ker prav v dneh okrepljenega in naglaševanega prijateljstva z Jugoslavijo vidimo zoro novega življenja ne le nad skupno državo, temveč tudi nad njenim hrvatskim narodom.« — »Hrvatski Dnevnik«, ki prinaša ta članek, dostavlja med drugim tudi te besede: »Polet tega pisca ne pozna dobro razmer na Hrvatskem, ker bi sicer ne govoril o nekak »židovskih razdiralnih vplivih«, katerih v hrvatski politiki ni bilo.«

Obletnica smrti Zrinjskega in Frankopana

Dne 30. aprila so po vseh hrvatskih krajih slovesno obhajali obletnico, ko sta bila leta 1671 v Dunajskem Novem mestu obglavljena Zrinjski in Frankopan. Ta dan so obhajala tudi razna hrvatska stanovska društva v znamenju boja za pravice hrvatskega naroda.

Tri versko razdeljene Jugoslavije

»Muslimanska svijest«, ki izhaja v Sarajevu, poroča tole zanimivo zadevo: »Inženjer Milivoj Matić iz Novega Sada nam je poslal članek z naslovom »Kako naj preuredimo svojo državo ter izrazil željo, da bi njegov članek bil priobčen v »Muslimanski svijest«. V članku govorja misel, naj bi se država razdelila na tri dele, v katoliški del, ki bi vanj šle dravska, savska in primorska banovina, v muslimanski del, ki bi vanj šle drinska, vrbaška in donavska banovina, ter pravoslavni del, ki bi vanj šle zetavska, moravska in vardarska banovina. Glavna mesta teh dežel bi bila Zagreb, Sarajevo in Niš, prestolno mesto pa Belgrad. List »Muslimanska svijest« prinaša to ter dodaja, da članka v celoti ne bo prinesla, ker se z njim ne strinja. — Zanimiv človek je ta gospod inženjer Matić, ki je kakor kak geometer državo razdelil na tri precej enake dele, mende, da parcelira kako nivo ali gnojno. Dobri inženjer pa ni pomislil, da ne gre za razdelitev kake gnojne, marveč za ureditev boljših odnosov med Slovenci, Hrvati in Srbi. In očitno je Novi Sad, kjer ta gospod meri zemljo, tako daleč, da nič ne ve, da v tej državi prebiva tudi narod Slovencev, ki je sestavni del Jugoslavije, ki ima svoje kulturne in gospodarske potrebe iz svojega živega življenja in ki si tudi lasti svojo slovensko narodno samobitnost, čeprav se mu je že v zgodovini večkrat zgodilo, da mu je kak nepoklican zemljemerec hotel po svoje krojiti usodo. Gospod inženjeru sicer priznavamo dobro voljo ter mu ne zamerimo, da mu niso znane stvari, ki niso v zvezi s šestilom in merilom. Zahvaljujemo pa se »Muslimanski svijesti«, ki je tak članek odklonila. Takli članki delajo le zmedo in so kaj primeren za spletko.«

Občinski napisi so stvar obč. odborov

Pred več časa so občinski odbori raznih hrvatskih občin dali z občinskih hiš sneti tabele z napisi »Opštinska uprava«. Na mestu tega napisa, ki ni hrvatski, so dali hrvatski občinski odbori druge napise, ki so hrvatski in ki se glase: »Opštinsko poglavarstvo«. Zoper te občinske odbore in odbornike je bila uvedeno kazensko postopanje po § 99, odst. 1. kaz. zakona, nakar so se toženi morali zagovarjati pred sodiščem. Med drugimi se je zagovarjal na primer župan občine Sv. Peter Orehovca Tomo Glojnar, dajate Mato Rusan, občinski stražnik, ter dr. Rudolf Gregurek, občinski svetovalec občine Križevci. Okrožno sodišče je vse obtožene oprostil, ker se je upravno sodišče postavilo na stališče, da občina lahko devlje na občinsko hišo tak napis, kakršnega je sklenil občinski odbor.

G. ban v Gornji Radgoni, Ljutomeru in Ormožu

Ljutomer, 2. maja. AA.

G. ban je obiskal Gornjo Radgono in šel pogledat velika gradbena dela ob Muri pri Petanjcih. V imenu gradbenega podjetja ga je tam pozdravil inž. Pirkmajer. G. ban je obšel vso dolgo gradbeno progo, na kateri je zgrajenih šest inundačijskih mostov, ter si ogledal opornike velikega mostu čez Muro.

Odtod je nadaljeval pot čez Sv. Jurij ob Ščavnici, kjer so mu priredili nad vse pripravljen sprejem. Najprej je pozdravil g. bana domači župan g. Anton Korošak, nato domači župnik, duhovni svetnik g. Franc Stuhel, nadalje šolski upravitelj, član Fantovskega odseka, članica Dekliškega krožka, zastopniki raznih drugih organizacij. Solska mladina je pričakovala gosp. bana v izredno velikem številu, prav tako pa so močne čete postavili člani Fantovskih odsekov, Dekliških krožkov in gasilec. G. ban se je za prisrčni sprejem zahvalil, poudarjajoč, da je prav za prav prišel zasebno na prijazno povabilo domačega župnika, na obisk v rojstni kraj našega narodnega voditelja g. dr. Korošca. Zato se nad vse pripršo zahvaljuje za pozornost, ki so mu jo šentjurčani s sprejemom izkazali.

Danes, v torek, je nadaljeval g. ban svoje inspekcijsko potovanje. V Križevcih pri Ljutomeru so ga pozdravili krajni načelnik gosp. dr. Farčnik, član banskega sveta g. Alojzij Stuhel in častni kanonik g. Eichel iz Križevcev. Spremlili so ga v Ljutomer, ki se je nadvse svečano pripravil na sprejem najvišjega predstavnika državne oblasti v naši banovini. Ves Ljutomer je bil v zastavi in g. bana je pozdravil ličen slavolok z napisom »Pozdravljen, naš slovenski ban«. Glavni trg, kjer je bil sprejem pred poslopjem okrajnega načelstva, je bil izredno okusno okrašen z mlaji, državnimi zastavami, poslopje okrajnega načelstva pa je bilo okrašeno z zelenjem in cvetjem. Pred okrajnim načelstvom na glavnem trgu je bila zbrana velika množica okrog 1500 ljudi. Tako je bila navzoča poleg županov sodnega okraja Ljutomerskega tudi vsa duhovščina z mestnim župnikom msgr. Lovrecom na čelu, vsi zastopniki državnih uradov itd. Veliko je bilo število zastopnikov vinarne podružnice, sadjarskega društva, kmetijskega okrajnega odbora in cestnega okrajnega odbora. Vsa mladina ljudske in meščanske šole s svojim učitelstvom se je postavila v dolg špalir. Za njo so postavili gasilec iz Cvena, Ljutomera, Križevcev, Stare nove vasi. Stroče vasi in Noršincev 125 mož v krogih s 3 zastavami. Za gasilce so bili postrojeni veržekski strelci s svojo zastavo. Prav tako so člani Fantovskih odsekov, ki so tudi imeli zastavo, iz Ljutomera, Križevcev, Veržek in Razkrižja postavili 40 fantov v krogih, Dekliški krožek pa 50 članic v krogih in narodnih nošah. Mladenk pa je bilo 20. Prav tako so se sprejemale udeležili zastopniki Sokola v krogih. G. bana je najprej pozdravil domači župan g. Slavčič Franc ter mu želel v imenu Ljutomerčanov pristočno dobrodošlico. Ljutomerski pevski zbor je za pozdrav zapel »Z bratskog zagrljaja«, nakar je učen-

ka ljudske šole izročila v imenu šolarjev g. banu prekrasen šopek nageljev. Mladenke Dekliškega krožka so nato v krogih pozdravile g. bana in mu izročile lep šopek. Isto so storile članice Dekliškega krožka. Za lep sprejem se je g. ban zahvalil v daljšem govoru, poudarjajoč, da je ljutomerski okoliš na tako slovesen način sprejel njega kot predstavnika državne oblasti zato, ker je hotel dati duška svojim domoljubnim čustvom. S tem pa je tudi slovesno manifestiral svojo neomajno zvestobo in požrtvovalno ljubezen do naše kraljevine Jugoslavije, kakor tudi brezpogojno vdanost do njenega vladarja kralja Petra II., ki naj živi. Gromko je odmeval trikratni »Živio!« množice, ljutomerska godba pa je zaigrala državno himno. G. ban je nato pregledal četo gasilcev, veržekskih strelcev, Fantovskega odseka in Dekliškega krožka ter zastopstvo Sokola. Zatem je g. ban sprejemal v poslopju okrajnega načelstva deputacije županov, občinskih odbornikov, gasilcev, uradništva, učitelstva, različnih organizacij in privatnikov, medtem ko je ljutomerska godba na glavnem trgu igrala vesele koračnice.

Ormož, 2. maja 1939.

Danes dopoldne je ban g. dr. Marko Natlačen odpoval v Ormož, ki je bil ves v zastavi. Prihod g. bana so pozdravili Ormožani z veselim poklanjanjem topičev. G. ban se je ustavil pred občinsko hišo, kjer so bili zbrani najvidnejši predstavniki mesta in celega okraja. V špalirju, so bile postavljene močne čete gasilcev, Fantovskega odseka in Dekliškega krožka z zastavami ter zastopstvo Sokola v krogih. Tudi novo ustanovljeno društvo veteranov je postavilo svoje četo na drugi strani špalirja je stala šolska mladina s svojim učitelstvom, prav tako so bili navzoči okolišni župani z občinskimi odborniki, nadalje zastopniki, državnih uradov, kulturnih, gospodarskih organizacij. Najprej je pozdravil g. bana krajni načelnik g. dr. Janko Vidic, v imenu Slovencev iz Medmura pa železniški uradnik iz Čakovca g. Seibitz, čigar hčerka je g. banu poklonila lep šopek. V imenu šolske mladine je s toplo deklamacijo pozdravila g. bana učenka ljudske šole ter mu izročila lep slovenski šopek. Po pozdravih je g. ban obšel četo gasilcev, veteranov, Fantovskega odseka in Dekliškega krožka. G. ban se je za prelep sprejem pristočno zahvalil v nagovoru, v katerem je slavil lepoto Sloveskih gor. Poudaril je, da je danes Ormož z vso daljnjo okolico slovesno dokazal, da ljubke vinorodne gorice okrog njega niso le po imenu slovenske, ampak da živi v teh krajih ljudstvo, v katerem je že od nekdaj živa, odločna narodna zavest in gorčica ljubezen do naše države Jugoslavije. Ti činitelji pa so najtrdnjše jamstvo, da bodo Slovenske gorice vedno tudi ostale slovenske. Navzoče prebivalstvo je z velikanskim navdušenjem in vzklikanjem prejelo besede g. bana. Nato je g. ban odšel v občinsko hišo, kjer je začel sprejemati deputacije samoupravnih činiteljev, predstavnikov državne oblasti ter zastopnike različnih društev.

Pred objavo vojaške zveze med Anglijo, Francijo in Rusijo

London, 2. majnika. TG. Na vladni seji, ki so ji prisostvovali tudi kraljevi tajni svetovalci in vrhovni poveljniki oborožene sile je bila razprava o ruskih predlogih, kako naj bi se na najbolj učinkoviti način organizirala fronta proti Nemčiji. Sovjetska vlada je namreč stavila svoje posebne predloge, ki so šli za tem, da se med Anglijo, Francijo, Rusijo, Turčijo in Poljsko ustanovi prava vojaška zveza in da naj ta nova zveza petih velesil poleg Rumunije in Grčije, katerih meje so že zajamčene, zajamči tudi meje vseh baltskih držav, to je Litvanije, Letonske in Estonske. Sovjetska Rusija je za sklenitev takšne zveze stavila nekaj predpogojev. Na seji vlade so bili sovjetski predlogi v načelu sprejeti in tudi sovjetski predpogoji potrjeni. Zunanji minister je dobil potrebna pooblastila da pogajanja vodi do uspešnega zaključka. O seji ni bilo izdano nobeno uradno poročilo, pač pa je bila francoska vlada obveščena o njenih sklepih.

Kaj predlagajo Sovjeti

London, 2. maja. Sovjetski poslanik Majski je prinesel iz Moskve sledeče predloge:

1. Velika Britanija in Francija naj jamčita tudi za Latvijo in Estonijo, kar pomeni, da bi obe veliki demokraciji, ki jamčita že za Poljsko in sta pripravljene braniti tudi neodvisnost in celost Rumunije, Rusiji pomagali braniti vso njeno zapadno mejo.

2. Sovjeti so pripravljene v tem primeru pomagati Angliji in Franciji, če bi le-ti nastopili proti velesili, ki bi napadla Nizozemsko, Belgijo in Švico.

3. Istotako bodo Sovjeti nastopili ob strani obeh velikih demokracij, če bi bile napadene Poljska, Rumunija, Latvija in Estonija.

Ta jamstva so jako dalekosežna in se ne morejo sprejeti kar tako, dasi so Sovjeti pustili past zahtevo, naj se Anglija in Francija zavežeta, da bosta prišli Rusiji na pomoč, če bi prišla v spor z Japonsko, česar Anglija na noben način ne sprejeto. Kajti tudi za pakt, ki bi bil omejen samo na našeste slučaje v Evropi, manjka še privolitev Poljske, Rumunije in imenovanih dveh baltskih držav. Dasi bi Poljska spričo svojih napetih odnosov z Nemčijo danes bila bolj pripravljena najti kompromis, ki bi dovolil v kakšni sprejemljivi obliki sprejeti jamstvo Rusije, se Rumunija temu slej ko prej upira in se na drugi strani tudi Poljska vprašuje, kako daleč jamči Rumuniji pomoč ali naj jo sploh jamči, če bi le-ta prišla v spor z Bolgarijo in Madžarsko, ki sta prijateljici Poljske. Končno je treba počakati, ali prinese Potjomkin jamstva Turčije, to je, njeno privolitev za svoboden prehod angleškega oziroma ruskega brodovja skozi Dar-

danele, za kar Turčija, kakor znano, zahteva visoko ceno na račun Francije in se bo treba ravnati tudi po tem, kaj bo Potjomkin, ki se iz Ankare vrača, opravil v Soliji in Bukaresti.

Če bi torej ne prišlo do kakšnega nenadnega preobrata, bodo pogajanja s Sovjeti, ki v svojem najnovejšem predlogu pravijo, da zaekrat od zahteve po garanciji ruske meje na Daljnem vzhodu odstopijo, da pa se želijo vrniti k njej v danem primeru pozneje, trajala še nekaj časa.

Obvezna vojaška služba v Angliji uzakonjena

London, 2. maja. AA. Reuter: Pozno čnoči je bil objavljen predlog zakona o obvezni vojaški službi. Na osnovi tega predloga so vsi mladeniči med 20. in 21. letom obvezani služiti vojsko razen v primeru, da jih zdravnik proglasi za neoporne ali pa so v sodni preiskavi. Po prekrutov bo izvedlo ministrstvo za delo. Vsak novinec se bo udeležil 6-mesečnega vojaškega tečaja, nakar bo za dobo 3 in pol leta pripadal pomožnim ednicam, ali pa bo dodeljen rezervi. Delodajalci ga bodo po šestih mesecih, ko se vojak vrne z vaje, morali sprejeti nazaj v službo pod istimi pogoji, kakor jih je imel vojak pred odhodom v vojsko.

Japonska odklonila vojaško zvezo z Italijo in Nemčijo

Preveliko bremena za Japonsko in premalo koristi

London, 2. maja. TG. Reuterjev urad poroča iz Tokia, da je sredi marca meseca nemška vlada stavila japonski vladi predlog, naj bi se trozveza proti Kominterni, ki družijo Italijo, Nemčijo, Japonsko, Mandžurijo, Madžarsko in Španijo, spremenila v vojaško zvezo, vsaj v kolikor tiče tri poglavne velesile, namreč Nemčijo, Italijo in Japonsko.

Japonska vlada, ki je lansko leto, ko se je zdelo, da bo Sovjetska Rusija posegla v boj na Kitajskem, sama želela, da bi prišlo do vojaške zveze z Nemčijo in Italijo, je sedaj to ponudbo odklonila. Japonski cesar je sklical svoje ministre in svetovalce, toda njihovo mnenje je bilo odklonilno, čeprav so vojaški krogi pritiskali v nasprotno smer.

Rooseveltov govor, prihod ameriškega atlantskega brodovja v Tiho morje, zbiranje miroljubnih držav v svetovno protinapadnalno fronto, uvedba obvezne vojaške službe v Angliji, vse to je napravilo v japonski prestolnici globok vtis in zato tudi ni čudno, če je japonska vlada po večdnevni debati nemški predlog odklonila. Med debato se je namreč tudi pokazalo, da bi Japonska z vstopom

Za vodna dela v Sloveniji

Belgrad, 2. maja. m. Gradbeni minister dr. Miha Krek je podpisal odlok, s katerim je odprl sledeče kredite: 1. Za izvedbo melioracijskih del na Ljubljanskem barju, ostane kredit 478.821 din; 2. 450.000 din za izvedbo del na področju vodne zadrage Dol. Lendava, in 3. 2.775.000 din za regulacijska dela na Dravi v ptujskem okraju.

Francoske štipendije

Belgrad, 2. maja. AA. Kakor prejšnja leta je francoska vlada tudi letos sklenila podeliti jugoslovanskim profesorjem in študentom več štipendij, da bodo lahko nadaljevali svoje študije na Francoskem v šolskem letu 1939-40. Kandidati za te štipendije morajo ustrezati temlem pogojem:

1. Kandidati za eno letno štipendijo francoske vlade morajo biti jugoslovanski narodnosti.

2. Kandidati morajo imeti diplomski izpit ali pa enakovredno diplomu. Pri študentih umetnosti lahko nadomeste te diplome spričevalo ravnatelja šole.

3. Kandidati se morajo izkazati z dobrim znanjem francosčine in morajo o tem predložiti potrdilo lektorja za francosčino na vseučiliščih v Belgradu, Zagrebu ali Ljubljani ali pa potrdilo francoskega konzula iz kraja, ki je najbližji kandidatomu bivališču.

4. Kandidat mora predložiti rektorju vseučilišča, kjer je dobil diplomu, dokumente, ki jih bo rektor po potrebni rektifikaciji izročil francoskemu poslaniku.

Potrebne obrazce in vse informacije dobe kandidati na vseučiliščnih rektoratih.

Znižane voznine

Belgrad, 2. maja. AA. Prometno ministrstvo je dovolilo polovično voznino članom društva odlikovancev belega orla s meči, ki se udeležijo letnega obnega zbora 14. maja v Belgradu. Ugodnost velja za odhod od 11. do 13. maja in za vrnitev od 14. do 16. maja.

Delegatom Zadrugne zveze v Ljubljani, ki se udeležijo letnega obnega zbora te zveze 8. maja v Ljubljani. Ta ugodnost velja za vse proge na področju zagrebškega in ljubljanskega železniškega ravnateljstva, in sicer za odhod od 6. do 8. maja in za vrnitev od 8. do 10. maja.

Udeležencem glavnega letnega obnega zbora in kongresa Zveze gostiteljskih društev dne 24. in 25. maja v Nišu. Popust velja za odhod od 22. do 24. maja za občni zbor, za kongres pa od 23. do 25. maja in za vrnitev od 24. do 26., odnosno do 27. maja.

Osebnosti

Belgrad, 2. maja. AA. Z ukazom kr. nameštstva so imenovani na predlog finančnega ministra: za načelnika carinskega oddelka 3/2 dr. Martin Pavlič, svetnik v 4/1, za načelnika oddelka državnega računovodstva 3/3 Dušan Trajković, načelnik oddelka za finančno kontrolo iste skupine in stopnje; za načelnika oddelka finančne kontrole 3/2 Trifun Jovanović, načelnik carinskega oddelka iste stopnje in iste skupine.

Belgrad, 2. maja. AA. Z odlokom ministra za trgovino in industrijo je imenovan za profesorja 8. skupine državne akademije v Mariboru Karel Arko.

Belgrad, 2. maja. m. Napredovali so v tobačni tovarni v Ljubljani: Hugo Beltram za višjega monopolnega inspektorja 5. skup., Franc Zalar za višjega monopolnega kontrolorja 6. skupine, za administrativnega višjega pristava 7. skup. v narodni skupščini je postavljen Stanko Mencinger.

Belgrajske novice

Belgrad, 2. maja. m. V današnjih Službenih novinah je objavljen pravilnik o zaščiti od zračnega napada.

Belgrad, 2. maja. m. Danes popoldne so se sestali predstavniki združene opozicije in JNS. Na sestanku sta dr. Kramer in Andjelinovič poročala o svojih razgovorih, ki sta jih imela z bivšimi samostojnimi demokrati v Zagrebu.

Italija je Franciji sporočila svoje želje

London, 2. maja. b. Iz Londona poročajo, da je italijanska vlada po odgovorni osebi precizirala svoje zahteve. Te zahteve se nanašajo na Džibuti, na železniško progo Džibuti-Addis Abeba, na Suez in na statut Italijanov v Tunisu. Z zadovoljstvom so sprejeli v političnih krogih izjavo Chamberlaina, da poverilna pisma britanskega veleposlanika veljajo samo za kralja Italije in cesarja Abesinije ter da se v teh poverljivih pismih Albanije sploh ne omenja.

Berlin, 2. maja. c. Nemški zunanji minister von Ribbentrop je danes sprejel angleškega veleposlanika sira Nevillea Hendersona.

Italijanski kralj egiptskemu

Kairo, 2. maja. TG. Italijanski poslanik v Kairo grof Mazzolini je pri povratku iz Rima prinesel seboj lastnoročno pismo italijanskega kralja egiptskemu kralju Fuadu. Italijanski vladar zagotavlja v tem pismu egiptskemu vladarju, da Italija v nobenem primeru ne misli napadati Egipta.

Dunajska vremenska napoved: Spremenljivo oblačno in toploje.

Poljski narodni praznik

Spomini na dan, ko se je rodila svobodna Poljska

Poljski maršal Smigly-Rydz.

Vsako leto se spominjamo poljskega narodnega praznika »3. maja«, ki sicer ni državni praznik, je pa — poleg 11. novembra: Rojstvo nove Poljske! — drugi dan v letu, ki se v vseh krajih, kjer žive Poljaki, praznuje že stoletje in več. Je to spomin na dan, ko je 3. maja leta 1791 poljska skupščina sklenila, da opusti staro poljsko ustavo, po kateri je vsak poslanec s svojim glasom — »vetom« — preprečil lahko še tako važno in za narod potrebno odredbo. Ob takem spoštovanju osebnih volj v staropoljski ustavi je razumljivo prišlo do neredit in do pomanjkanja osrednje trdne oblasti, kar je ob bojazljivem kralju vodilo v resnično notranjo anarhijo ter ob njegovi osebni krivdi tudi v čim večjo odvisnost od drugih držav, v tem oziru od Rusije, kar je vodilo do prve, druge in tretje delitve. Poljska že ob prvi delitvi ni bila zmožna upreti se volji svojih sosedov, ki so vladali s svojim poslanikom v Varšavi, kakor da imajo nad Poljsko »protektorat«. Vojaščina je bila slabo organizirana, notranji boji s »konfederati barskimi« je dosegal visek, vpliv tujcev pa je bil tako velik, da je poljska skupščina sama sklenila na zahtevo ru-

skega poslanika Stackelberga, da dovoli — delitev države, kar bi se reklo v današnjem slovarju: do aneksije z voljo anektiranega. Edino Rejtano je bil tedaj tako junaški, da se je uprl delitvi ter je ob izvršenem delitvi — zblaznel, kar je mojstrsko naslikal Matejka v znani sliki, ki jo prilagamo. Tik pred drugo delitvijo pa so 3. maja 1791 sprejeli v skupščini novo ustavo, »ustavo tretjega maja«, v katero so polagali poljski domoljubi največje upanje. Toda preden je ustava mogla stopiti v veljavo, je bila tretja in zadnja razdelitev države izvršena ter je mogočna staropoljska država razpadla.

Toda misel na »ustavo 3. maja« je živela v srcih Poljakov kot edini up na novo ureditev države, na državno samostojnost. V njenem imenu je zbiral junak Kosciuszko svoje kmečke čete ter se boril za samostojnost. V njenem imenu so se borili nešteti legionarji po vseh kontinentih za svobodo narodov. Njo so slavili tisti, ki so načenjali oborožene vstaje in umirali v mislih na očete, ki so v zadnjem hipu hoteli zavezati naval tujinstva. Sto let in več je trajala sužnost Poljske tujcem, ki so jih v svoji slabosti in vojaški neorganiziranosti sami priklicali in sprejeli. Šele leta 1918 je Poljska na novo »vstala od mrtvih«, kakor se izražajo Poljaki, ter je takoj ta nova Poljska »3. maj« postavila za svoj drugi slavnostni dan, vreden večnega spomina.

Kjeroli žive Poljaki in njihovi prijatelji, se spominjajo danes 3. maja in tistih ljudi, ki so v največji nevarnosti, ko je sovražnik že silil v njihovo zemljo, zasnovali odpor in mislili na rešitev v dvanajsti uri. Toda prej je ura odbila kot pa se je narod zbral ob tej svoji rešilni misli. Toda ustava 3. maja je bila resnično samo misel in zato je živela v mislih stoletje, gojena na srcih čudovito patriotskih Poljakov, ki so v njeni moči postali vsemu svetu največji, naravnost mistični zgled pravega junaštva in domovinske ljubezni.

Ko se danes spominjamo njihovega praznika, se spominjamo stare Poljske slave, pa tudi današnje njene mogočnosti in današnjih ljudi, ki v misli na »3. maj« niso kot Poninski in tovariši, temveč so Rejtani, ki rajši umre, kakor pa da bi predal svojo domovino in svojo staro slavo!

Niech żyje Polska!

Pastirsko pismo poljskih škofov

Dne 26. aprila je bilo v Varšavi pod vodstvom Njegove Eminence kardinala primasa Hlonda konferenca vseh poljskih škofov v Varšavi, ki je dala priznanje poljskemu narodu za enotnost, ki jo kaže domovini v tem resnem času, ki ga narod in država ter vsa Evropa v tem hipu preživlja. Ta enotnost misli in srca ter zavest žrtve je tista velika moralna sila naroda, ki mu daje garancijo za boljšo bodočnost. Poljski episkopat se je s svojim pismom obrnil na duhovništvo in vernike v Marijinem mesecu maju, da ga posvete molitvi za mir. Iz njega posnemamo nekatera mesta.

»Poljska, ki ljubi mir, je stala pred nujnostjo, da izpolni vsa sredstva svoje obrambe. Ker so se omajale moralne sile v razmerju meddržavnih zadev, je močna armada ostala edino jamstvo miru meja, prav v svobodi. Oboroženje je stopilo na čelo naših državnih vprašanj. Priprave za oboroženo obrambo so pretresle vsu republiko. Zavest nujne žrtve je zajela prebivalstvo. Okrog zmagovalne armade se je zbral ves narod kakor še nikdar. V prejšnjih stoletjih, tudi v najbolj težkih potrebah, niso dali za vojsko zadnjih stvari, toda sedaj vsi tekmujejo za žrtvovanjem imetja, z grosem vdove, z gosposkim darom, z zapisom krvi ter z vojaško službo. Patriotizem je izpregovoril z akcentom junaštva. Na nadvislavskem nebu se je pokazal beli orel, oborožen z močjo in gromi. Ljudje so spet dobili vero v poljsko moč.«

»V tem trenutku se mi, vaši škofje, obračamo s svoje vsakoletne konference z besedo, kakršno v teh važnih dneh iz našega življenja po pravici pričakujete. Ta beseda bo kratka. Nalaga nam jo dolžnost pastirstva in globoko državljansko občutje.«

»Zakaj ste bojazljivi?«

»Na vprašanje republike moramo v tem zgodovinskem trenutku gledati z nezmožljivo vero v božjo Previdnost, z vero katero nas uči Kristus z besedami: »Zakaj ste bojazljivi, maloverni?« Verjetno, da v naših in božjih računih nobena stvar ne propade. Niti v usodi človeka, niti v zgodovini narodov ne izginejo brez dohoda del božja služba, čednost, temeljita žrtve, pošteno delo in dobra volja.«

»V novo preurejeni Poljski smo kljub človeškim zmotam in grehom častili in hvalili Boga ter mu hočemo vedno zveste služiti. Odrvgli smo od meja republike brezbožni komunizem in nismo dovolili, da bi se zagnezidil v poljsko življenje pod zmotnimi gesli nekrščanske kulture. Otrgamo se brezbožnosti, prostozidarstva in liberalizma. Zdravimo se od laicizma, materializma ter verske indiferentnosti. Branimo se resnično pred novopoganstvom sosedov, kljub temu da se je ukradilo tudi k nam v oviji skorji staroslovanskih tradicij in obredov. Vedno bolj javno, vedno bolj oficijelno in vedno bolj iskreno gradimo poljsko življenje na krščanskih načelih in na božjem pravu. S Kristusovim duhom vplivamo na notranjo rast in uspeh, a na zunaj se ne poslužujemo načel nasilja in premoči, ne prežimo na neoborožene sosedov, priznavamo geslo bratskega sodelovanja narodov, hočemo spreminjati okrog sebe obličje sveta ne z gromi navalov, temveč z lučjo krščanske kulture.«

»Prepričani smo, da se ne izneverjamo svoje-mu poklicu, če tako delamo, temveč sodelujemo s Previdnostjo ter udeležujemo svoje poslanstvo. Upamo, da nam Bog šteje v dobro to dobro voljo, ta napor za njegovo slavo, ta trud za njegovo kraljestvo, to skrb za moralne vrednote in to vojsko s slabim. Ne dvomimo, da nas bo ta Previdnost, kateri smo prisegli pri vstajenju domovine, ko smo slovesno sklenili postaviti v Njegov spomin cerkev v prestolnici, navdahnile z mislijo na velika dejanja, na junaška in sveta ter nas okrepi, da v lastnem življenju in v življenju narodov pripravljamo pot božji pravici in moralnemu pravu.«

»V obličju vojnih groženj...«

»Iz tega moralnega temelja našega patriotizma izvira značaj našega praktičnega dela. V obličju vojnih groženj ohranjamo mir, ravnotežje in

dostojanstvo. Smo budni in pripravljeni na vse ter se zato ne vdajamo paniki, čenčam in izživljanem. Podvojimo vestnost in vztrajnost v svojih poklicnih dolžnostih ter poleg tega brez obotavljanja izpolnimo vsako službo, ki jo od nas zahteva država.«

»Sodelovati hočemo z navdušenjem s državnimi voditelji v izpolnjevanju priprav za vojno obrambo domovine in vere, za rešitev verske svobode in vesti; za svobodo duha in narodnega življenja dokončujemo oboroževanje armade ter jo dvignimo v mogočna krila. Z vero, z domovinskim navdušenjem in plemenito voljo bomo podpirali vznik domovinske ljubezni, da se razgovori z nebotičnim plamenom, kakor naša molitev k Bogu, kakor križ, rastoč iz srca, kakor klic Poljske za mir narodov, kakor ognjen steber pred narodom, za tuje pa kot grb prijateljstva, a obenem, če bo potrebno, kot znamenje odločne pripravljenosti.«

»V tem duhu pomirjenja, toda trdne pripravljenosti po obrambi se družimo z vsem srecem z lepimi klici po miru in pravičnosti sv. očeta Pija XII. Previdnost ga je izbrala za angela miru, za papeža premirja, za apostola sprav. Poljska želi biti trajen činitelj ravnotežja in miru, toda poklicana, da izpolnjuje vlogo sprave med narodi, bo podpirala plemenito pobudo angelskega pastirja z dejanjem in molitvijo.«

»Da izprosimo božjo pomoč za republiko, a narodu mir, odločamo v smislu namena sv. očeta naslednje:

1. V mesecu maju naj se s še večjo iskreno gorečnostjo opravljajo v vseh cerkvah šmarnice za varstvo republike in mir sveta, med katerimi naj se pijejo prošnje. Vsaka verska pobožnost naj se konča s himno »Bože, ki si Poljsko ohranil...«

2. Naj verniki skušajo v tem času poglobiti svoje versko življenje, pristopajo večkrat k svetim zakramentom in izpolnjujejo dobrodelna dejanja.

3. Bratovščine Marijine družbe in katoliške organizacije naj podvoje svojo apostolsko gorečnost in naj prejemajo v maju skupna sv. obhajila.

4. Do vas pa, dragi poljski otroci, se obračamo predvsem s pozivom, da bi šli za glasom svetega očeta in se vsak dan udeleževali majskih pobožnosti, darujoč svoje molitve in dobra dela za varstvo poljske države in za spravo vseh narodov.

5. S posebnim navdušenjem in slovesnostjo pa naj se v tem letu praznujejo slovesnosti k Najsvetejši Mariji, kraljevski Kroni Poljski.«

»Ljubezen našega Gospoda Jezusa Kristusa naj bo z vami.«

Varšava, dne 26. aprila 1939.

Avgust kardinal Hlond in 31 škofov vseh obredov.

Jan Matejko: Rejtano se zabode pred očmi skupščine, ki je sklenila pod pritiskom Rusije prvo delitev Poljske.

Gafencu pri papežu

Vatikan, 2. maja. AA. Stefani: Romunski zunanji minister Gafencu in njegova žena sta se v družbi romunskega poslanika pri sv. stolici poklonila danes dopoldne papežu Piju XII. Cerkevni poglavar se je s svojimi gosti pristočno pogovarjal okoli pol ure. Po avdienci je romunski zunanji minister Gafencu obiskal kardinala državnega tajnika msgr. Magliona. Romunski minister je imel na prsih veliki križ papeškega

odlikovanja, ki ga je včeraj dobil. V Klementovi dvorani so se zbrali učenci romunskega kolegija in navdušeno pozdravili Gafencu. Danes bo romunski zunanji minister obiskal romunski kolegij.

Ob 13 je Gafencu prišel na kosilo, ki ga je njemu na čast priredil romunski poslanik pri sv. stolici. Na kosilo so bili tudi kardinali Maglione, Dolci, Tisseran, Marmagi in mnogo drugih prelato.

Gafencu v petek v Belgradu

Niti Romunija niti Jugoslavija se nočeta vmešavati v tuje zadeve

Belgrad, 2. maja. m. V petek zjutraj se bo na povratku iz Rima v Bukarešto ustavil v Belgradu romunski zunanji minister Grigorij Gafencu ter bo po svojih potovanjih po evropskih prestolnicah obiskal zunanjega ministra dr. Cincar Markovića. Obisk romunskega zunanjega ministra v naši prestolici ni nič posebnega, ker so že nekako v tradiciji obiski romunskih zunanjih ministrov jugoslovanski vladi. Med obema vladama se je že nekako ustalila tradicija, da se zunanji ministri obeh držav med seboj obiskujejo in dostikrat zelo pogosto.

Toda sedanjí obisk romunskega zunanjega ministra kljub tradicionalnemu prijateljstvu, ki vlada med obema državama, prijateljstvu, ki v teku dolge skupne zgodovine na Balkanskem po-

lotoku ni bilo prekinjeno, je važen zaradi časa, v katerem se vrši.

Današnji mednarodni položaj, čeprav obstojajo gotovi znaki splošne pomiritev, posebno po zadnjem govoru nemškega kanclerja Hitlerja, je še tako pomemben in resen, da zahteva neposredne osebne kontakte med važnimi faktorji dveh zaveznških držav. Upoštevati je treba, da se politika kraljevine Romunije popolnoma strinja s politiko Jugoslavije, ker ena, kakor druga država hoče 100% ohraniti svojo neodvisnost. Razen tega se niti Romunija, niti Jugoslavija ne želita vmešavati v razne spore. Obe državi se samo trudita, da bi si pridobili še novih prijateljev, posebno med sosedí.

Tako se je Jugoslaviji posrečilo z vsemi sosedí skleniti pogodbe ali pa prijateljstvo. Jugoslavija danes v svojih mejah nima niti enega sovražnika. Jugoslavija se samo veseli, da so se odnosi med Nemčijo in Romunijo uredili in to tembolj, ker so odnosi Jugoslavije in nemškega rajha docela prijateljski, kar se je posebno pokazalo ob nedavnem obisku našega zunanjega ministra dr. Cincar Markovića v Berlinu.

Politika Romunije in Jugoslavije je bila vedno miroljubna, poleg tega pa tudi tvorna, ker je aktivno doprinesla svoj delež k ohranitvi miru v tem delu Evrope in na ta način posredno tudi k ohranitvi miru na vsem svetu. Oba zunanja ministra, ki zastopata isto politiko z istimi cilji, bosta imela v Belgradu razgovore, kakor tudi že v preteklosti v zelo prirčenem tonu in v duhu obstoječih zaveznških in prijateljskih zvez. Romunski zunanji minister je znan našemu narodu kot prijatelj in star znanec ter kot zunanji minister prijateljske države, s katero nas vežejo zaveznški odnosi in prijateljstvo že od davnine.

Angleško posojilo Romuniji

London, 2. maja. AA. Dopsnik Financial Timesa poroča svojem listu iz Bukarešte, da je angleška vlada pripravljena dati Romuniji posojilo v znesku 5 milijonov funtov šterlingov (1 milijardo 200 milijonov dinarjev) za dobo 5 let s 6% obrestmi. Posojilo bi se začelo odplačevati leta 1940 s sirovinami. Ta kredit bi se v prvi vrsti uporabljal za nabavo vojnega materiala. Angleška gospodarska delegacija, na čelu katere se nahaja sir Frederic Leithtoss, bo zapustila v kratkem Bukarešto in odpotovala v Atene. abilroka dtajneacizdd nioskcto.pizranee uml umim

Na Kitajskem

Peking, 2. maja. AA. V toku včerajšnjega dneva se je vršila vzhodno od Haucunga borba med kitajskimi in japonskimi letali. Na kitajski strani sta se borili 2. na japonski strani pa sedem eskadrilj. V toku borbe je bilo sestreljenih 16 kitajskih letal. Komandant kitajske eskadre Konji je skočil s padalom iz svojega letala ter se zataknil za letalo povečnika japonske eskadrile in z japonskim letalom vred padel na zemljo. Japonski letalec Solo je sestrelil več kitajskih letal, nato se je vrgel s svojim letalom na dve kitajski letali ter z njima vred padel v globino.

Kralj Zogu v Carigradu

Carigrad, 2. maja. AA. Danes pričakujeja prihoda albanskega kralja Zoga in kraljice Geraldine, v katerih spremstvu se nahaja 70 oseb. V enem največjih carigradskih hotelov so pripravljena tri nadstropja za bivanja albanskega kralja in njegovo spremstvo.

PREMIERA
Metro-Goldwyn
filma

Moč pripada mladosti

Film iz predvojne Dunaja in avstrijskega dvora.

Ljubljene kino-publike RAMON
NOVARRO po dolgem času zopet
na filmskem platnu.

Gospodarstvo

Izvoz lesa v Italijo

O monopoliziranju uvoza lesa v Italijo poročajo strokovni listi naslednje podrobnosti po podatkih Fašistične federacije lesnih industrijalec:

Za prvo polovico leta se ne pričakuje nobene novotarije. Medvezni odbor, ki obstaja v ta namen že več let pri ministrstvu za promet v ino-
zemstvu, dodeljuje še naprej kontingente in jih razdeljuje. Dovoljenja so že izdana in je vsaka
trrdka dobila že licenco za uvoz materiala, ki je na podlagi znanih kriterijev priznan od zveze in odbora.

V drugi polovici leta pa se pričakuje znatne spremembe. Dovoljenja se bodo na mesto na posamezne trrdke glasila na družbe, ki bodo blago kupovale skupno in ga potem delile onim, ki imajo pravico do blaga. Te direktive ne bodo prišle v poštev pri industriji lesa kot konzumente surovin, katerih se v Italiji proizvaja malo in se večinoma uvažajo.

Nove družbe bodo začele poslovati dne 1. julija. Italijani navajajo tele koristi od novega sistema uvoza: učvrstitve italijanskega položaja kot kupca na tujih tržiščih in pri mednarodnih pogodbah. Italijani se bodo lahko okoristili z dobro konkurenco pri nabavi. Nadalje obstoja možnost znižanja cen z ozirom na važnost klijenta in obseg nakupa. Izrabljena bo vsa finančna moč uvoznih

družb, kjer bo zaslužek mnogo večji kot pri posameznih trrdkah. S tem se znižujejo stroški pri vseh nakupih v ino-
zemstvu. Nadalje se lahko tvorijo zaloge v skladu z zahtevami konzuma in za izredne potrebe. Tudi se more uvoz izkoristiti kot sredstvo pospeševanja izvoza v ino-
zemstvo.

Iz teh smernic se jasno vidijo stremeljenja italijanske uvozne politike za les. To je za nas zelo važno, ker bomo morali tej organizaciji postaviti nasproti namesto dosedanje neorganiziranosti novo organizacijo, da ne bodo samo Italijani deležni ugodnosti nakupa v množinah.

Najnoveše vesti pravijo, da je na italijanskem trgu mnogo povpraševanja za les, ker je gradbena delavnost živahna. Na drugi strani pa je prenehal uvoz iz Rusije in tudi dobava iz bivše Avstrije je zelo skrajšana. Pričakovati je povečanja naših uvoznih kontinentov za les, vendar se to najbrž ne bo zgodilo pred junijem letos.

Izvoz celuloze v Francijo. Iz Beograda poročajo, da se je Francija zelo zanimala za uvoz celuloze iz naše države. Dosedaj je Francija kupovala velike količine celuloze od bivše Avstrije, toda po priključku Avstrije k Nemčiji so se nabave skoraj popolnoma izostale. Francija namerava kupiti skoraj vse razpoložljive količine za izvoz.

Pobojniška taksa od plač zasebnih uslužbencev

Po prip. 1 tar. post. 33 taks. zak. so plače državnih in samoupravnih uradnikov oproščene pobojniške takse. Kar se tiče privatnih uslužbencev, pravi drugi odstavek te pripombe: »Ta oprostitve se ne tiče uslužbencev, ki prejemajo plačo od denarnih zavodov in drugih korporacij ter privatnih oseb, in ta taksa se mora plačevati, bodisi da se prejema plača na podlagi podpisane ali nepodpisane seznamke bodisi da se vknjižuje na tekoči račun dotičnega uradnika.«

Dasi je besedilo te pripombe jasno, so ga vendar različna finančna oblastva (davčne uprave, fin. kontrole, fin. direkcija in fin. ministrstvo) različno tolmačila. Celo državni svet je do zadnjega zavzemal različno stališče. Izšla je v zadnjih letih cela vrsta tako zv. »avtentičnih tolmačenj« od strani oddelka za davke pri ministrstvu financ, kar je pa nejasnost le še povečalo in povzročilo veliko zmedo tako pri prizadetih strankah samih kakor tudi pri podrejenih oblastih. Kar je bilo v okoliščini te davčne uprave ali tega oddelka finančne kontrole prav, je tvorilo v okoliščini drugega oddelka oziroma druge davčne uprave takšno prestopko. Zgodilo so se primeri, da je stranka s svojim stališčem končno zmaga pri državnem svetu, da pa je kljub temu administrativna finančna oblast vztrajala na nadaljnjem plačevanju te takse. Tako je še leta 1935. drž. svet razveljavil sodbo upravnega sodišča v stvari Združenja trgovcev v Ribnici in izdal pod št. 14.234 z dne 7. junija 1935 sledečo razsodbo:

Po prip. 1. odst. drugi tar. postavke 33 taks. zakona podlega tudi plače privatnih uslužbencev taksi s tem, da se mora ta taksa plačevati, bodisi da se sprejme plača na podlagi podpisane ali nepodpisane seznamke, bodisi da se vknjižuje na tekoči račun dotičnega uradnika. Za takšno dolžnost je torej merodajno, da se je izplačilo izvršilo in da v njem obstoja pismena konstatacija. V konkretnem primeru je plača knjižena v blagajniški knjigi, kar je dokaz za stranko samo kakor tudi za oblast, da se je izplačilo uslužben-
cem izvršilo, zaradi česar je nastopila takсна dolžnost.

V svoji sodbi z dne 4. junija 1937 št. 5123 pa je državni svet zavzemal drugo stališče, in sicer isto kakor upravno sodišče v Beogradu v svoji sodbi z dne 16. decembra 1935 št. 32.999 F. Razlogi sodbe pa so (v izveščku) sledeči:

»Po prip. 1. tar. post. 33 taks. zak. se plačuje priznanična taksa od plač privatnih uslužbencev, če se dajejo formalne pobojnice ali če ti uslužbenci prejemajo plačo na podlagi podpisane ali nepodpisane seznamke ali če se plača vknjižuje na tekoči račun dotičnega uradnika.«

V konkretnem primeru pa ni z ničemer dokazano, da so tožilec uradniki ob priliki prejemanja plač izdajali pobojnice ali da so plače prejemali po seznamih, oziroma da so se jim knjižile na tekoči račun. Okoliščina, da so plače vknjižene v blagajniških knjigah tožilecovega podjetja, še nima za posledico takšne dolžnosti.

Sodišče je v cit. sodbi pripomnilo, da finančna oblast nima dovolj osnov za ekstenzivno tolmačenje cit. zakona predpisa, po katerem naj bi nastala takšana obveznost po tp. 33 pri obstoju kakršnih koli pismenih podatkov o izplačilu plač priv. uslužbencev ne glede na to, v kak namen so bili ti pismeni podatki izvršeni n. pr. sumarično ali posamično književanje izdatkov v računskih knjigah službodajalca zaradi plačevanja uslužben-
skega davka i. sl., in sicer brez oziroma na to, ali imajo ti davki kako zvezo s samim potrdilom o prejemu plače dotičnih uradnikov.

Podobno stališče je fin. ministrstvo že enkrat zavzemalo in sicer v svojem internem razpisu na vse finančne direkcije št. 13.361-III z dne 18. februarja 1935, vendar pa je pozneje od tega načela zopet odstopilo, in sicer zaradi nasprotujočih sodb drž. sveta, ki so stale na stališču, da je naštevane izplačilnih načinov v drugem odstavku, prip. 1. tar. post. 33 samo eksplifikativno in ne takšativno.

Pravkar omenjeni razpis ministrstva financ, oddelka za davke, št. 13.361 se glasi:

»Razlaga prip. 1. tar. post. 33 v pogledu plačevanja takse od plač privatnih uslužbencev je v zadnjem času dovela do nesporazumevanj in je šla v napačen pravcu. Tar. post. 33 jasno pravi, da se ta taksa vobče plačuje za priznanice (pobojnice) kot listine in če take listine ni, da tudi ne more biti takse. Od tega pravila dela izjemo drugi odstavek, prip. 1. te tarifne postavke glede plač privatnih uslužbencev, ki morajo to takso plačati tudi tedaj, če se jim plača izplačuje »po podpisani ali nepodpisani seznamki ali pa če se knjižuje na tekoči račun dotičnega uradnika«. Po cit. zakonskem predpisu in na osnovi čl. 43 taks. zak. se daje sledeče pojasnilo:

Takso iz tar. post. 33 za plače privatnih uslužbencev in uradnikov morajo plačevati omenjene

osebe, če prejemajo plače na podlagi podpisane seznamke, po nalogu, izdanem blagajni za izplačilo, v kuverti, ki se podpisuje ali ne podpisuje in ki se zadržuje v spisih do naslednje plače, končno če se knjiži na tekoči račun dotičnega uradnika

Pod pojmom privatnega uslužbenca zaradi uporabe te tarifne postavke ne spadajo samo uradniki (zadnja beseda v drugem odstavku prip. 1.), ampak tudi oni uslužbenci (v začetku tega odstavka) privatnih zavodov in ustanov, podjetij in privatnih oseb, ki so sprejeti z mesečno plačo in upravljajo posle, za katere imajo potrebno kvalifikacijo.

Ostale zaposlene osebe, ki se jim njih prejemki izplačujejo dnevno, tedensko ali petnajstdnevno, podlegajo plačevanju priznanične takse samo tedaj, če svoje prejemke potrjujejo s svojim podpisom.

S tem razpisom se ukineje nasprotujoči razpisi št. 136.501 od 1. februarja 1928 in št. 32.522 od 17. maja 1934.

Da pride slednjič do enotnega postopanja, je oddelk za davke pri ministrstvu financ na pobudo dravske finančne direkcije končno izdal sledeče navodilo pod št. 10.181-III z dne 21. aprila 1939: »Direkcija naj postopa odsej v smislu razpisa št. 13.361 od 18. februarja 1935, oziroma sodbe drž. sveta št. 5123/1937.«

S tem je menda končno veljavno razločeno vprašanje te takse in je upati, da bodo odsej vsi finančni organi pri kontroli te takse enako postopali.

Bilance

Proga, hrv. d. d. za gospodarske in industrijske železnice, Zagreb. Glavnica 6.0, bilančna vsota 8.35, brutodonos 1.15, čisti dobiček brez prenosa 0.535 milij. din.

Železoprometna d. d., Zagreb. Glavnica 4.0, bilančna vsota 13.05 (12.3), brutodonos 5.5 (2.7), čisti dobiček 0.02 (izguba iz prejšnjih let 2.936) milij. din.

Smith & Meyner, tvornica papirja, Zagreb-Sušak. Glavnica 15.0, bilančna vsota 44.9 (51.47), čisti dobiček s prenosom 1.55 (1.32) milij. din.

Jelica, d. d., Čačak. Glavnica 10.0 (25.0), bilančna vsota 38.66 (38.44), brutodonos 3.86 (4.0), čisti dobiček.

Cene v češkoslovaškem protektoratu

Iz Prage poročajo, da je indeks cen na debelo narastel od 1. marca do 1. aprila za 1.2%. Pri tem je narastel indeks živil za 2.7%, indeks cen krmil je nekoliko padel, indeks cen industrijskih izdelkov pa je ostal skoraj popolnoma nespremenjen.

V skupini živil so posamezne cene znatno narastle. Tako je indeks cen za svinjsko meso narastel za 8.7%, za goveje meso za 16.7%, pri maslu za 5.5% in pri jajcih za skoraj 8%. Zanimivo je, da se je vino podražilo za več kot 13%. Med cenami industrijskih proizvodov je omeniti zvišanje cen petroleja za 3% in konopije za 5%. Indeks cen na drobno še ni izdelan, verjetno pa je, da se bo tudi tu poznala podražitev življenja.

Novi slovaški bankovci. Te dni se je začela zamenjava dosedanjih češkoslovaških bankovcev na Slovaškem. Gre za bankovce po 500, 1000 in 10.000 kron. Novi bankovci so prežigosani na »Slovaški state« (nad sedanjim napisom »Češkoslovaški state«). Zamenjujejo bankovce vsi denarni zavodi in pošte na Slovaškem. V kratkem bi slovaška vlada izdala po izjavi slovaškega finančnega ministra Karvasa popolnoma nove, slovaške bankovce, ker bodo stari potegnjeni iz prometa.

Izkazi emisij bank

Švicarska narodna banka izkazuje od 15. do 22. aprila zmanjšanje obkopa bankovcev za 3.9 na 1716.1, naložbe na žiru pa za 53.0 na 1264.04 milij. frankov. Istočasno se je zmanjšal zlati zaklad za 74.5 na 2474.45, dočim je devizni zaklad narastel za 14.5 na 261.6 milij. frankov.

Belgijska narodna banka kaže v dobi od 13. do 20. aprila povečanje obkopa bankovcev za 189 na 22.318 milij. frankov, dočim se je istočasno devizni zaklad zmanjšal za 369 na 2.670 milij. zlati zaklad sam pa je narastel za 5 na 15.324 milijonov frankov.

Reichsbank kaže od 15. do 23. aprila zmanjšanje obkopa bankovcev za 136 na 7.649.45 milijonov mark. Skupni obtok bankovcev se je zmanjšal za 139 na 8.022 milij. mark.

Češkoslovaška Narodna banka izkazuje od 16. do 23. aprila, da se je obtok bankovcev povečal za 15.7 na 6.024.76 milij. žirovni račun pa so padli za 62.8 na 697.84 milij. kron. Nadalje se je zmanjšal devizni zaklad in tudi posojila banke.

Nova avtentična tolmačenja Uredbe o likvidaciji kmetijskih dolgov. Minister za pravosodje je v sporazumu z ostalimi pristojnimi ministri izdal naslednji avtentični tolmačenji uredbe o likvidaciji

kmetijskih dolgov: K čl. 24 uredbe: V skupni dolg po odst. čl. 24 uredbe pridejo tudi dolgovi kmeta, glede katerih so se oni v smislu črke d. točke čl. 24 fin. zakona za 1937—1938 odst. 2 čl. 19 in 20 uredbe o izpombi uredbe sporazumeli z upniškimi ustanovami, da jim plačajo dolg in sicer pred zaključenim sporazumevanjem. Zmanjšanje se nanaša samo na dolgove, glede katerih se dolžnik in ustanova nista sporazumela. — Odst. 1. čl. uredb v zvezi z odst. 2 čl. 5 pravilnika za izvrševanje: Odst. 2 čl. 5 pravilnika se ima razumeti tako, da za obstoj družinskih zadrugetarjev po uredbi ni potrebno, da vsak od njenih 3 možkih članov ima svoje posebne obdane dohodke iz kmetijstva.

Prednostne carine za uvoz nekaterih naših proizvodov v Francijo. »Journal officiel« z dne 25. aprila prinaša dekret, na podlagi katerega bodo dani posebni znaki na uvoznih dovoljenjih, ki bodo izdana brez takse ali po zmanjšanih takсах francoskega trgovinskega ministrstva, za uvoz lesene kaše iz Jugoslavije, od kmetijskega ministrstva pa za druge proizvode v izvršitvi odredb jugoslovansko-francoskega trgovinskega sporazuma iz februarja 1939. Za uvoz klavnih konj kakor tudi svežih in suhih češpih določeni preferenciali bodo odobreni ob predložitvi posebnih potrdil izdanih po francoskem kmetijskem ministrstvu.

Zvišanje glavnice. Aluminij, rudarska in industrijska d. d. v Splitu zvašuje glavnico od 2.4 na 4 milij. din iz dajao 16.000 delnice serije A po 100 din. Pri vplačilu je vplačati še 10 din za stroške emisije. Na tri stare delnice prideta dve novi.

Povečanje Zenice. Iz Beograda poročajo, da se bodo v kratkem zopet povečale naprave v Zenici. Investicije bi znašale okoli 150 milj. din in je izvrševanje del prepuščeno nemški trrdki »Eumec«. Poleg tega se razširja tudi leta 1937 zgrajena valjana. Ta dela izvršuje nemška trrdka Krupp, ki je zgradila tudi valjarno samo.

Izvoz goved v Italijo in Nemčijo. Med Zavodom za pospeševanje zunanje trgovine in nemškimi pristojnimi oblastmi je prišlo do sporazuma, po katerem bi se povečal naš izvoz goveje živine v Nemčijo. Kontingent za ta teden bi znašal 800 glav, nato pa vsak prihodnji teden 500 glav. Ta sporazum velja za tri mesece: maj, junij in julij. Dosedanji izvoz v Nemčijo je znašal okoli 200 glav tedensko. — Nadalje je bil dosežen sporazum o povečanju izvoza v Italijo. Tja smo doslej tedensko izvažali 200—500 glav, po novem bo znašal izvoz 600 glav tedensko.

Uvoz bombaže preje, volna, loja in govejih kož iz deviznih držav. Iz Beograda poročajo, da bo najbrž Narodna banka dajal uvozna dovoljenja, oziroma devize po naslednjem ključu: bombažno vlakno do 70% lanskega uvoza, kar znaša 35 kg na 1 vreteno, za loj 50% lanskega uvoza, za ovčjo volno 88% lanskega uvoza in za goveje kože do 60% lanskega uvoza. Razlika do višine lanskega uvoza se bo lahko pokrila na kompenzacijski podlagi, oziroma z izvozom naših proizvodov v neklirinske države.

Španjla želi kupovati govejo živino pri nas. Iz Beograda poročajo, da nam je Španjla stavila ponudbo, po kateri bi plačevala uvoz naše goveje živine 50% e kompenzacijami, 50% pa v devizah najkasneje v 6. mesecih. Za garancijo audijo Španci menice na 6 mesecev z garancijo španske vlade.

Novi delniški družbi. V Beogradu je bila osnovana delniška družba »Cereale-eksport« z glavnico 1.1 milij. din (1.10 kom. delnic po 1000 din imenske vrednosti). Ustanovitelji so: gg. dr. Oto Frančeš, Dragan Tomljenović, P. Mijatović, Kurt Stahl, dr. Karl Gemindt, F. Gerhard, A. Frem in drugi. Pretežno večino delnic imajo neke nemške trgovske skupine. — Nadalje je osnovana družba za nakup nepremičnin pod imenom »Nepokretnost«, z glavnico 1 milij. din. Ustanovitelji so: A. Božičkovi, rav. Jug. združene banke, J. Veselič, vicedir. Tak-Tes, Zvonimir Jenović, vicedir. Ta-Txe, dr. Vekoslav Kisovec, M. Banjanin, Karlo Šancer in drugi.

Občni zbor. Industrija platnenih izdelkov d. d. v Jarsah dne 8. maja ob 10.30 v Kreditem zavodu v Ljubljani.

Znižanje in zvišanje glavnice. Deln. družba Jadransko-primorski boksit v Splitu predlaga običnemu zboru delničarjev znižanje glavnice od 2.0 na 1.5 in ponovno zvišanje od 1.5 na 3 milij. dinarjev.

Banka čeških legij bo izplačevala za 1. 1938 4% dividende (za 1937 6%) in se bo preimenovala v Legiobanka.

— Pri ženah, ki več let trpe na težki stolici, deluje vsakdanja uporaba naravne »Franz-Josefove« grenke vode, zavžite zjutraj in zvečer po četrtinki kozarca, zelo uspešno. Tudi bolj občutljive pacientke rade jemljejo »Franz-Josefovo« vodo, ker se že v kratki dobi pokaže zelo prijeten učinek.

Ogl. reg. S. br. 30474/35.

Spomladanski plemenski sejem rodovniške govede pingavske pasme v Ormožu. Kr. banska uprava v Ljubljani priredi v ponedeljek 15. maja t. l. predpoldne na sejmišču v Ormožu, okraj pljuški, plemenski sejem rodovniške govede pingavske pasme. Na ta sejem bo prignano večje število dobre plemenske živine, posebno mladih bikovcev od 12 do 24 mesecev starosti ter mladih in dobrih plemenskih telic, ter bo tako dana vsem zainteresentom izredna priložnost za nakup res dobre plemenske živine. Vse nadaljnje informacije se dobijo pri Zvezi selekcijskih organizacij za pingavsko govedo v Ormožu.

Zveza živinorejskih selekcijskih organizacij v Sent Jurju pri Celju je imela redni letni občni zbor, na katerem so se obravnavala razna preča gospodarska, zlasti živinorejske selekcijske vprašanja. Zborovanja se je udeležilo okrog 100 članov, zastopnikov 17 selekcijskih organizacij ter zastopnik banke uprave g. Gosak ter kmetijski referentje g. ing. Moser iz Kozjega, g. Zupanc Ivan iz Laškega, kmetijski referent iz Celja g. Sitar Janez ter g. Zorčič Stanko iz Konjice. Zborovanje je vodil dolgoletni aglini predsednik g. Ivan Turk iz Šmarja pri Jelšah. Takoj po uvodnih besedah je podal poročilo načelnika, nakar je sledilo selekcijsko poročilo tajnika Zveze g. inž. Kropivška iz St. Jurja pri Celju. Orisal je delo Zveze, ki je v preteklem poslovnem letu mnogo storila za napredek živinoreje in skrbela, da je pri vseh selekcijskih organizacijah mnogo storila na polju selekcije in za izboljšanje sivopšenične govede. Poročilo o teloviranju in molzni kontroli pri posameznih organizacijah je podal nadzritelj g. Cater. Zanimivo je bilo njegovo navajanje o zaključku molznih kontrol. Letna povprečna mlečnost je še nad 3.500 l. Za premovanje je bilo porabljenih izjavnih sredstev 25.000 din. Blagajnik g. Pregelj je poročal, da je imela Zveza 58.000 din dohodkov in 52.000 din izdatkov.

Borze

2. maj.

Denar

Angleški funt 238 oz. 258

Nemški čeki 13.80

V zasebnem kliringu je ostal angleški funt nespremenjen na 236.10—239.90.

Nemški čeki so ostali nespremenjeni na 13.70 do 13.90.

Grški boni so beležili v Zagrebu 31.525 do 32.225, v Beogradu 31.65—32.35.

Devizni promet je znašal v Zagrebu 4.638.727, v Beogradu 5.763.000 din. Prometa v efektih je bilo v Beogradu 1.315.000 din.

Ljubljana — Tečaj s primom:

Amsterdam 100 hol. gold.	2355.50—2393.50
Berlin 100 mark	1777.12—1794.88
Bruselj 100 belg.	751.50—763.50
Curih 100 frankov	995.00—1005.00
London 1 funt	206.95—210.15
Newyork 100 dolarjev	4404.25—4464.25
Pariz 100 frankov	116.85—119.15
Trst 100 lir	232.75—235.85

Curih. Beograd 10, Pariz 11.80, London 20.855, Newyork 445.625, Bruselj 75.80, Milan 23.45, Amsterdam 237.45, Berlin 178.60, Stockholm 107.45, Oslo 104.80, Kopenhagen 93.10, Sofija 5.40, Varšava 83.75, Budimpešta 87, Atene 3.90, Carigrad 3.60, Bukarešta 3.25, Helsingfors 9.20, Buenos-Aires 103.

Vrednostni papirji

Vojna škoda:

v Ljubljani 453.50—455
v Beogradu 425 —452.50

Ljubljana (v oklepajih včerajšnji tečaj). Državni papirji: 7% inv. pos. 98—99 (97—99), agrarji 60061 (60—61), vojna škoda promptna 453.50 do 455 (451.50—454), begl. obv. 86.50—88.50 (86 do 87), dalm. agrarji 85—87 (85—86), 8% Bler. pos. 98.50—99.50 (97—99), 7% Bler. pos. 90—91 (89 do 91), 7% pos. Drž. hip. banke 99—100 (99 den.), 7% stab. pos. 98—99 (97—98). — Delnice: Narodna banka 7.400—7.500 (7.400—7.500), Trboveljska 180—190 (175—185).

Zagreb. Državni papirji: 7% invest. posojilo 99—100, agrarji 61.50 blago, begluške obveznice 87 denar, dalm. agrarji 85 denar, 4% severni agrarji 60—61, 8% Blerovo posojilo 99.50—100.50 (100), 7% Blerovo posojilo 91.50—92, 7% posojilo Drž. hip. banke 98.50—100, 7% stab. posojilo 98.50 blago. — Delnice: Narodna banka 7.500 blago, Trboveljska 177.50—180 (180), Gutmann 35—40, Sladk. tov. Osijek 90 blago, Isis 25 denar, Jadr. plova 380 blago.

Beograd. Državni papirji: 7% investicijsko posojilo 99.25 denar, vojna škoda promptna 452 do 452.50 (452.50, 452.25), begluške obveznice 88.25 do 88.50 (88.50), dalm. agrarji 87.25—87.50 (87.25, 87.0), 4% severni agrarji 59.25—60, 6% žumske obv. 85.75—92, (86, 85.75), 8% Blerovo posojilo 99.25—100 (99.50), 7% Blerovo posojilo 90.75—91 (90.50), 7% stab. posojilo 99 denar.

Žitni trg

Novi Sad. Pšenica bač 149—152, srem 148 do 150, slav. 149—151, ban 145—149. Tend. lahka, promet srednji.

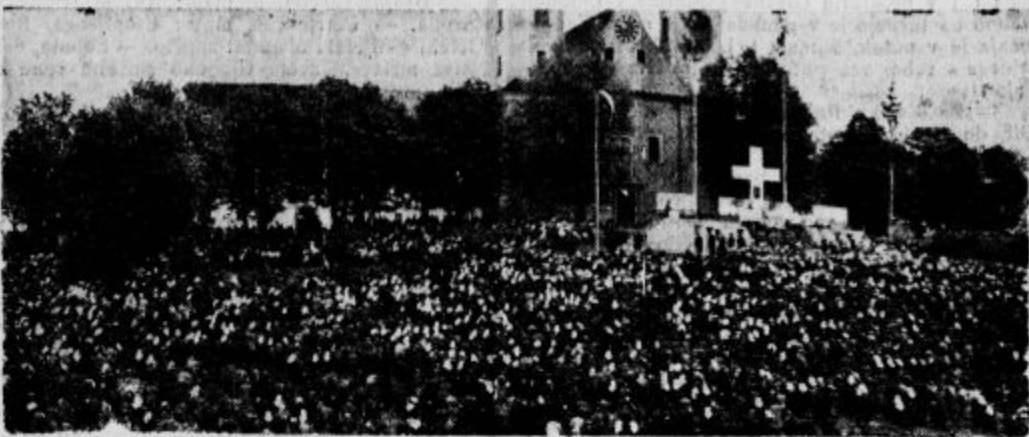
Sombor. Pšenica bač, srednja bač, bač okolica N. Sad, okolica Sombor, gornje bač kosa duplikat 148—150, srem kosa duplikat 147—149, slav kos dupl. 148—150, južna ban in gornja ban 148 do 150, bač ladja Kanal, bač ladja Begej 148—150, bač Tisa šlep I. in II. 149—151, bač ban ladja Dunav 148—150, srem ladja Sava 146—148. — Rž: bač železnica 140—142.50. — Ječmen: bač okolica Sombor 165—170, srem 165—170. — Koruza: bač prompt 100—102. — Moka: 235—245, 215—225, 195—205, 175—185, 145—155, 112.50 do 115. Fižol: bač beli 2% 280—282.50. — Tend. prijazna. Promet srednji.

Živinski sejmi

Mariborski sejem 28. aprila. Na svinjski sejem je bilo pripeljanih 292 evinj. Cene so bile sledeče: Mladi prašiči 5—6 tednov stari kom. 90 do 125 din, 7—9 tednov stari 125—140 din, 3—4 mesece 200—280 din, 5—7 mesecev 310—460 din, 8—10 mesecev 470—517 din, 1 leto 730—980 din, 1 kg žive teže 6—8 din, 1 kg mrtve teže 8—11 din. Prodanih je bilo 169 evinj.

Cene živine in kmetijskih pridelkov v Slov. Gradcu dne 25. aprila t. l. Voli I. vrste 4, II. vrste 3, III. vrste 2, telice I. vrste 4, II. vrste 3, III. vrste 1.50, krave I. vrste 3, II. vrste 2, III. vrste 1.50, teleta I. vrste 6, II. vrste 5, prašiči pršutarji 7 din za 1 kg žive teže. Goveje mase I. vrste 12, II. vrste 10, III. vrste 8, svinjina 16, slanina 17, svinjska mast 20, čisti med 20, neoparna volna 10, oprana volna 20, goveje surove kože 12—14 din za 1 kg. Pšenica 250, ječmen 200, rž 250, oves 175, kuruza 160, fižol 300, krompir 100, seno 50—75 din, slama 25—30, jabolka I. vrste 800, II. vrste 700, pšenična moka 800—9

Veličasten kmečki tabor v Celju

Zborovanje na Hribu sv. Jožefa v Celju

Tabor slovenskega kmečkega ljudstva, ki ga je v nedeljo priredila v Celju stanovska organizacija našega kmeta Kmečka zveza, je strnil množice slovenskih kmetov, kmetice in kmečke mladine v veliko, disciplinirano armado, ki je z navdušenjem manifestirala za mir, za močno Jugoslavijo, za pravice slovenskega naroda in za svoje pravice.

Celje se je za slovenski kmečki tabor dostojno oblepilo. Kot uvod v tabor je bila v soboto zvečer v mestnem gledališču Petančičeva igra »Slovenskega kmeta poveste, ki so jo poleg številnega občinstva obiskali tudi mnogi odličniki. Pred predstavo je spregovoril predsednik KZ g. Brodar.

V nedeljo zjutraj so že na vse zgodaj pričele zbirajoče se kmečke množice oživljati celjske ulice. Izpred Glazije se je ob 9 dopoldne pričel pomikati velik in pester sprevod z godbami, kolesarji, številnimi narodnimi nočami in pisanimi kmečkimi skupinami. Narodnih noš je bilo v sprevodu okrog 1000. Ljudje v sprevodu so neprestano vzklikali in prepevali. Z balkona mestnega magistrata so gledali sprevod številni odličniki z zastopnikom kr. vlade ministrom g. Snojem in podpredsednikom narodne skupščine g. Mihelčičem. Sprevod je šel po glavnih celjskih ulicah in zavil na Hrib sv. Jožefa, ki je bil ves v slovolikih in zastavah. Ogromna množica ljudi se je zbrala na pobočjih hriba okrog cerkve.

Krasen in globok verski govor je imel mariborski stolni dekan dr. Cukala, ki je zborovalcem tudi sporočil pozdrave lavantinskega vladike dr. Tomažiča. Po govoru je dr. Cukala daroval sv. mašo, ki jo je slovesno povzdignilo ljudsko petje, spremljano od celjske železničarske godbe.

Po maši se je pričelo zborovanje, ki ga je začel s pozdravi predsednik KZ narodni poslanec Brodar. Pozdravil je ministra Snoja, senatorja dr. Kulovca, podpredsednika narodne skupščine Mihelčiča, poveljnika 39. pp. polkovnika Defarja, poveljnika celjskega mesta polkovnika Krasnika, številne narodne poslance in druge odličnike. Z velikim navdušenjem so bile nato odpisane vdanostne in pozdravne brzojavke na najvišja mesta. — Predsednik senata dr. A. Korošec je poslal zborovalcem pozdravno brzojavko.

Nato je stopil pred zborovalce gosp. minister Snoj, ki je med velikim navdušenjem množico sporočil pozdrave slovenskega voditelja dr. Korošca. Spregovoril je o nalogah kmečke stanovske organizacije ter nato prešel na jugoslovansko zunanjo in notranjo politiko. Tu je poudaril:

Vsa stremjenja naše države, naše vlade in naše zunanje politike gredo za tem, da si ohranimo mir. Ta prizadevanja so prav v zadnjih dnevih pokazala lepe uspehe in dala dokaze, da je naša zunanja politika uspešna in za državo koristna. Po tej poti prijateljev s sosedi in dobrih odnosov do vseh ostalih držav bomo hodili tudi naprej.

Notranjepolitično smo pred rešitvijo vprašanja, ki nas je 20 let razdvajalo in slabilo moč države.

Vlada Dragiša Cvetkovića je s svojim na-

stopom, s svojo deklaracijo in s svojim delom v nekaj tednih ustvarila pogoje, da se je začelo reševati hrvatsko vprašanje. Predsednik vlade je bil ponovno v Zagrebu, kjer je vodil razgovore z dr. Mačkom. Pokazal je izredno voljo in vložil mnogo truda in sile, da bi se to državobitno vprašanje končno rešilo. Danes lahko rečemo, da je dosežen sporazum o načinu, kako naj se reši hrvatsko vprašanje, v nekaj dnevih pa bo razglašena končna odločitev, kakor je to poudarjeno z uradnim poročilom.

Misel sporazuma popolne enakopravnosti in res pravega bratstva je prešla globoko v ljudstvo. Prav vsi se zavedamo, da nam je le v okviru mo-

čne in slojne Jugoslavije pod močnim vodstvom dinastije Karadjordjevičev zagotovljen obstoj, razvoj in napredek.

Ta zavest je tako močna, da bo premagala 20 letno oddaljenost med Belgradom in Zagrebom. Ta zavest bo s resničnim in pravim sporazumom dala Jugoslaviji nove temelje, ki bodo močnejši od Maginotijevih linij, ker bodo zasidrani v srcih vseh Slovencev, Hrvatov in Srbov, v srcih Jugoslovancev.

Mi Slovenci se sporazuma med Hrvati in Srbi odkritosrečno veselimo. Veselimo se sporazuma predvsem zato, ker bo s tem uresničena naša dvajsetletna zahteva, dobojevan dvajsetletni boj za našo slovensko samoupravo, a katero smo se toliko borili. V tem je največji pomen sporazuma, ker bo dal novo državno opredelitev in nas bo kmalu postavil pred nove naloge.

Tukaj, v Celju, nam je pred dvema letoma sivolasi naš vladika dr. Anton Bonaventura Jeglič napovedal veliki čas. Ta veliki čas prihaja, je tu in terja od nas, da smo veliki, da smo močni, da smo pogumni in odločni.

Slovenski kmet, ki je bil sto- in stoletja jedro slovenskega naroda, ki je njegov branik in steber, se zaveda nalog, ki mu jih ta veliki čas nalaga. Stori bo svojo dolžnost, ker ljubi svojo zemljo, svojo domovino Slovenijo in svojo državo Jugoslavijo.

Govor ministra je množica ves čas prekinjala z burnimi vzkliki, na koncu pa je izbruhnilo dol-

Minister g. Snoj govori

gotrajno odobravanje. Godba je zaigrala državno himno.

Za ministrom Snojem so še govorili: celjski župan dr. Voršič, podpredsednik narodne skupščine Mihelčič, prof. Kovačič za Prosvetno zvezo, poslanec Smersu za slovensko katoliško delavstvo, kamniški župan Nande Novak za Zupansko zvezo, kmet s Frankolovega Goršeka Jože, Marija Ferjanova iz Olševka pri Kranju v imenu kmečkih žena, župan Brule iz Smihela pri Stopičah in zastopnik absolventov celjskih šol Ovsenik.

Dopoldne je bila na Hribu sv. Jožefa predstava Petančičeve igre »Slovenskega kmeta poveste, ki jo je gledala ogromna množica ljudi. Potem pa so se pričele kmečke množice razhajati in zapuščati Celje, s prijetno zavestjo, da so doživele lep kmečki praznik.

Jugoslovanska tiskarna na majniškem izletu

Iz Ljubljane v 7 avtobusih z godbo in pevskim zborom na Brezje in Bled

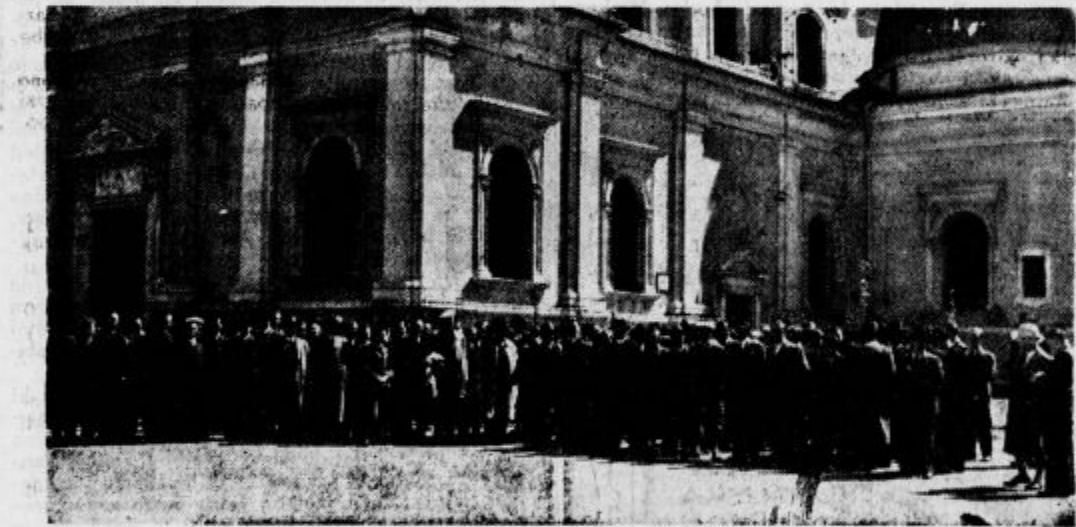
Prvi maj že od nekdaj ni samo praznik mladosti, ampak tudi praznik delavstva. Svoječasno je delavstvo ta svoj praznik praznovalo z bučnimi manifestacijami, obhodi in paradami. Toda časi so se spremenili, kajti delavstvo je samo uvidelo, kako prazne in nesmiselne so takšne proslave njegovega praznika, ki so jih poklicani in nepoklicani demagogi izrabljali v svoj prid. Delavstvo praznuje dandanes svoj praznik na lepši in pristranejši način, s skupnim izletom na pomladno naravo, kjer preživi svoj dan v iskrenem, sproščenem veselju in nepriznjenem tovarištvu.

Zelo lepa in res hvalevredna je bila gesta lastništva Jugoslovanske tiskarne, ki je za letošnji prvi maj povabilo vse delavstvo in uslužbenstvo podjetja na skupen izlet na Brezje in Bled. Lastništvo si je takšen skupen izlet delavstva svojega podjetja zamislilo kot najlepšo proslavo delavskega praznika, ki naj tudi poglobi stike in sodelovanje med vodstvom podjetja in delavstvom. Obenem pa je bil prvomajski izlet uslužbenstva Jugoslovanske tiskarne zamišljen tudi kot slovo od dosedanjega dolgoletnega ravnatelja Jugoslovanske tiskarne g. Karla Čeča. Da bi izlet čim lepše izpadel, je lastništvo Jugoslovanske tiskarne povabilo tudi pevsko »Grafiko« in grafični orkester, da s pesmijo in glasbo dvigneta razpoloženje izletnikov.

Izlet je bil vzorno organiziran in je potekel v najlepšem redu. Sedem velikih avtobusov je okrog osmih zjutraj odpeljal 220 izletnikov proti Gorenjski. Od vodstva podjetja so se izleta udeležili ravnatelj g. Karel Čeč, predsednik lastništva Jugoslovanske tiskarne vseuč. prof. g. dr. Odar, poslovodja duh. sv. g. Anton Čadež, generalni tajnik g. Košiček, novi tehnični ravnatelj Jugoslovanske tiskarne g. Kramarič ter nadfaktor g. Ka-

pelj. Vreme je bilo krasno, zares majniško in je takšno ostalo ves dan.

Ob 9 dopoldne so se izletniki ustavili na Brezjah, kjer je bila sv. maša, ki jo je služil g. Košiček. Med mašo je na koru vzorno prepeval moški zbor »Grafika« pod vodstvom pevovodje prof. Danila Cerarja. Po maši so bili izletniki postreženi z okusnim zajtrkom pri Finžgarju in pri Gabrijelčiču. Nato so udeleženci spet sedli v avtobuse, ki so jih odpeljali do Zasipa pri Bledu, kjer

Izletniki pred cerkvijo Marije Pomagaj na Brezjah

so izstopili in se napolnili skozi romantično sotesko Vintgarja v Gorje in od tam zopet z avtobusi na Bled. Okrog 2 pop. so se izletniki zbrali na kosilo v veliki dvorani Park-hotela, kjer jih je hotelsko osebje, na čelu z ravnateljem g. Trefaltom, vzorno in promptno postreglo. Postrežba v tem odličnem hotelu je res na zavidljivi višini. Med kosilom je neumorno igral grafični orkester pod vodstvom dirigenta g. Pereta.

Ob koncu kosila je spregovoril predsednik prof. dr. Odar, ki je očitno dvojni pomen tega prvomajskega izleta, kakor si ga je zamislilo podjetje: poglobiti stike med vodstvom podjetja ter delavstvom in se na pristran način posloviti od odhajajočega ravnatelja g. Čeča. Orisal je velike zasluge ravnatelja g. Čeča za Jugoslovansko tiskarno, ki je pod njegovim strokovnjaškim in razumnim vodstvom dosegla brezhibno tehnično višino in tudi po obsegu postala največje grafično podjetje v Sloveniji in eno največjih na Balkanu. G. ravnatelj je vložil v podjetje ves svoj trud, iniciativo, energijo in strokovne sposobnosti, obenem pa je znal ves čas svojega delovanja delati v soglasju z uslužbenstvom, kar je za takšno podjetje velikega pomena. G. ravnatelj pa ne zapušča še podjetja, ampak bo v svoji novi funkciji kot poslovodja lastništva in nadzornik tiskarne še vedno bdel s svojo bogato izkušnjo nad nadaljnjim razvojem podjetja. V imenu poslovodstva se mu je predsednik dr. Odar za ves njegov trud in delo pristrano zahvalil.

Vidno ganjen je nato spregovoril g. ravnatelj Čeč, ki je v duhovitih besedah orisal v glavnih potezah svojo bogato življenjsko pot, ki se je začela s tem, da je skoraj pred polstoletjem kot tiskarski vajenec vstopil v Krajevo tiskarno v Novem mestu. Tistega dne je prav tako lepo sijalo sonce kakor danes. Ko se je leta 1896. izučil za tiskarja, je kmalu nato vstopil v tedanjo Katoliško tiskarno v Ljubljani, vodil od 1904 do 1906 tiskarno v Postojni ter se nato vrnil kot faktor v Katoliško tiskarno. Tedaj si je zastavil za cilj, napraviti iz nje največje slovensko tiskarsko podjetje. Z energijo in nezlomljivo voljo, ki jo je priporočal tudi zbranemu delavstvu, se mu je to tudi posrečilo. Hotel je ustvariti slovenskemu narodu tiskarsko podjetje, ki ne bo samo zaposlovalo toliko in toliko delavcev, ampak tudi opravljalo pomembno kulturno poslanstvo med ljudstvom. Prvi boj je moral dobojevati s tedanjim bogato razvitim nemškim tiskarstvom v Ljubljani in posrečilo se mu je, da ga je v kratki dobi nadkrilil. Spomnil se je vseh mož, ki so ga pri tem njegovem delu podpirali moralno in mate-

pesmi svojega koncertnega programa, ki so jih zbrani nagradili z navdušenim odobravanjem. Izletniki so se nato podali s čolni na otok, kjer je »Grafika« v cerkvi zapela dve Marijini pesmi, nato pa se vrnil v Park-hotel, kjer je bila južina. Med južino je še enkrat spregovoril ravnatelj g. Čeč, ki se je toplo zahvalil pevski »Grafiki«, njenemu predsedniku g. faktorju Dachsu in pevovodji prof. Cerarju ter grafičnemu orkestru za sodelovanje pri tem lepem izletu. G. ravnatelj je šel nato okrog vseh miz in se poslovil od vsakega uslužbenca posebej s toplimi besedami in pristranim stiskom roke.

G. ravnatelj Karel Čeč med govorom v dvorani Park-hotela na Bledu

V dvorani so se nato razvila pristrana in nepriljena tovariška zabava, ki jo je poživljala »Grafika« s svojo pesmijo, orkester pa z glasbo. Kar prehitro je prišel čas odhoda. Ob 8 zvečer so izletnike spet sprejeli avtobusi in jih odpeljali domov. Ves dan je vladalo med izletniki živahno in veselo razpoloženje, znamenje, da je izlet uspel v vseh ozirih.

Prizori iz slavnostnega sprevoda

Brodne novice

Koledar

Sreda, 3. maja: Najdenje sv. Križa; Aleksander. Četrtek, 4. maja: Florijan (Cvetko), mučenec; Monika.

Novi grobovi

† V Ljubljani je včeraj popoldne umrl velezaslužni ravnatelj zavarovalnice »Dunav« g. **Gvido Pregelj**. Pokojni je bil nad 35 let ravnatelj omenjene zavarovalnice ter odbornik Zveze zavarovalnic. Naj mu sveti večna luč! Zalujotim naše iskreno sožalje!

† V Beogradu je 29. aprila umrl v 54. letu starosti železniški inšpektor g. **Franc Zlatnar**, rojen v župniji Mekinje pri Kamniku. — Naj v miru počiva!

Osebnosti

Fr. Donat Jug - 60 letnik

Pri Mariji Pomagaj na Brezjah obhaja danes 60 letnico Bogu in bližnjemu posvečenega življenja fr. Donat, dolgoletni zakristan Marijinega svetišča in znani čebelarški strokovnjak. Dokler mu ni bolezen onemogočila dela, je redno pisal v »Slov. čebelar« in l. 1934 napisal tudi priročnik »Praktični čebelar«, ki ga je bogato ilustrirana izdala Slovensko čebelarstvo. Tudi v sadjarstvu in vrtnarstvu se je udeleževal in organiziral pred nekaj leti na Brezjah dve razstavi: sadjarstvo in vrtnarstvo. Neumorno je deloval tudi v tujkoprometnem in olepševalnem društvu. Njegovo skrb za lepoto hiše božje in gorečnost za čast Marijino v teku 30 letnega delovanja na Brezjah naj mu povrne nebeška Kraljica, kateri kot pravi Frančiškov sin vse življenje zvesto in vdano služi. K 60 letnici mu iskreno čestitamo!

— Poročil se je 1. maja pri Mariji Pomagaj na Brezjah g. dr. **Anton Kodre**, načelnik domovinskega urada ljublj. mestnega magistrata, starešina dravske gasilske zajednice in predsednik Vseslovenske gasilske zveze, z g. **Miro Černe** roj. Gerbec. Poročilo ju je g. p. **Oton Kocjan**. Novoporočencema prav iskreno čestitamo in želimo obilo sreče in božjega blagoslova.

— **Poročka**. V nedeljo sta se poročila na Brezjah g. **Hainer Matko**, strojni inženir in gđ. **Nika Rozmanova**. Poročilo ju je g. p. **Janko Mlakar**. Mladima novoporočencema želimo obilo sreče!

— **Promocija**. Na zagrebški univerzi je bil promoviran g. **Vaclav Pišot** iz Ljubljane za doktorja večje zdravilstva. Čestitamo!

Reci kar hočeš —
kuhinjska čokolada Mirim je
res dobra!

— **Jubilejni kongres časnikarjev**. V nedeljo 21. maja ob 10 dopoldne bo v Zagrebu 20. jubilejni kongres Jugoslovanskega novinarskega združenja s sledečim dnevnim redom: 1. Otvoritev jubilejnega kongresa; 2. predavanje o historijatu JNU, 3. Otvoritev glavne skupščine JNU, 4. izvolitev zapisnikarja in overovalca zapisnika, 5. izvolitev skupščinskega odbora, 6. poročilo centralne uprave, a) tajnika, b) blagajnika in c) nadzornega odbora, 7. glasovanje o razrešitvi upravnemu in nadzornemu odboru, 8. proračun in določitev prispevkov sekcij, 9. volitev predsednika, 10. pooblastilo centralni upravi za izdelavo načrta uredbe o ureditvi delovnih odnošajev med novinarji in lastniki listov ter novih pravil JNU, 11. pritožbe glavni skupščini in 12. slučajnosti.

— **Razpis natečaja za izvirna glasbena dela**. Kr. banska uprava dravske banovine razpisuje natečaj za izvirna glasbena dela, in sicer za: glasbeno-dramska (operna) in simfonična dela. Za najboljša glasbena dramska (operna) dela je namenjena nagrada v znesku 15.000 din, za najboljša simfonična dela pa v znesku 5000 din. — Glasbeno-dramsko (operno) delo mora izpolniti celi večer, to je: proizvajanje dela mora trajati najmanj dve uri. Delo je lahko resnega ali veselega značaja. Razpis ne velja za opereto. Snov za glasbeno delo (sujet) mora avtor izbrati poljubno, vendar pa bodo pri presojanju imela prednost dela, ki obravnavajo snov iz slovenskega narodnega življenja. Delo mora biti v sceničnem in glasbenem pogledu izvedljivo v Narodnem gledališču v Ljubljani. Nadalje mora biti delo izvirno in doslej še neizvajano, v kompozitornem pogledu pa takšno, da bo razumljivo tudi širšim plastem naroda. — Simfonično delo (simfonija, suita, simfonična slika, uvertura itd.) mora biti čisto instrumentalno delo ter mora njega proizvajanje trajati najmanj 30 minut. Oblika simfoničnega dela mora biti poljubna. Delo samo pa mora biti izvirno in še neizvajano. — Skladatelji, ki se bodo udeležili tega natečaja, naj predložijo za glasbeno-dramsko (operno) delo partituro in klavirsko priredbo, za simfonično delo pa samo partituro najpozneje do 31. marca 1940 prosvetnemu oddelku kralj. banske uprave v Ljubljani. Vsako delo mora biti označeno z geslom, pridejama mu mora biti tudi zapечатena kuverta z geslom, v njej pa naj je ime in naslov natečajnika. Predložena dela bo ocenjevalo posebno razsodišče, ki ga bo imenoval g. ban.

— Pri zaprtju, motnjah v prebavi vzemite jutraj še na prazen želodec in kozarec naravne »Franz-Josef« grenčice.

— **Kamniška podružnica Slomškove družbe** zboruje v nedeljo, 14. maja na Rovah ob 10. Predava g. kaplan Mikuž o: Zgodovina in idejna opravilnost sodelovanja šole s cerkvijo. Sledi predsednikovo poročilo in določitev članarine. — Skupne maše na Rovah ne bo, pač pa je ob 9 v Radomljah. Po zborovanju naj bi vsi udeleženci ostali tudi na družabnem sestanku. Člani, pridite polnoštevilno!

— **Sejem v Domžalah**. Kralj. banska uprava dravske banovine je dovolila, da se sme v Domžalah vršiti sejem dne 4. maja 1939, ki je bil zaradi slinavke prepovedan. Sejem bo živinski in kramarski. Dovoz živine je dovoljen iz vseh občin, razen iz občin Homec in Radomlje in se v teh velja le za vasi Jarše in Groblje. Uprava občine Domžale.

Sardelna pasta „NEPTUN“

je na višku kvalitete — proizvod največjih domačih tovarnov sardin »Neptun«, d. d. Split.

— **Skupščina Sloven. planinskega društva** bo dne 14. maja 1939 ob 8 zjutraj v Novem mestu. Predsednik delegatov pa v soboto, dne 13. maja 1939 ob 18 v Novem mestu. Dnevni red: Poročilo predsednika, poročilo tajnika, poročilo blagajnika in obračun, poročilo nadzornega odbora, določitev članarine, pristopnine in prispevkov za Glavni odbor, poročilo reševalnega oddelka, izprememba pravil §41, odobritev poslovnika »Ustroj in uprava SPD«, volitve, samostojni predlogi in raznoterosti. Samostojne predloge morajo podružnice poslati pisмено Glavnemu odboru najkasneje do 10. maja.

Posebno pazite, kaj bolnik pije!
Če vam je le mogoče, dajte mu za zdravje in užitek čim čistejšo najboljšo naravno mineralno vodo

ono z rdečimi srci.
Če sami bolehate ali se ne počutite dobro, zahtevajte naš brezplačni prospekt v katerem imate mnogo koristnih navodil o zdravju.

Uprava Radenskega zdravilnega kopališča
SLATINA RADENCI

— **Izlet društva »Pravnika«**. Vsakoletni tradicionalni izlet društva bo letos v nedeljo, dne 14. maj v Rimeke toplice in Laško. Izletniki se peljejo z jutranjimi vlaki (iz Ljubljane ob 5.30, iz Maribora ob 5 s prihodom v Rimeke toplice ob 7.13 odtodno 6.46) do Rimekih toplic, od koder se popadajo združeni izletniki čez Smarjeto po lepi romantični dolini Breznici k Sv. Jederti, od tu čez Trnov hrib in Sveti Mihael v Laško. Skupne hoje 3 do 3 in pol ure. V Laškem kopanje v termalnem kopališču, ki je dovolilo izjemen popust (kopalne obleke seboj). Ob pol 14 skupen obed v dvorani zdravilišča, popoldne zabava v zdravilišču in ogled znamenitosti mesta Laško. Odhod z večernimi vlaki. Prijave izletnikov do petka, 12. maja popoldne in sicer za Ljubljane pri vratarju sodne palače, za ostale na naslov g. dr. Arnolda Permeta, sodnega starešine v Laškem.

— **Da boste stalno zdravi**, je potrebno, da redno pijete Radenske, ki deluje proti boleznim ledvic, ure, proti kamnom, sklerozni, sečni kislini in slično. Radenska vam ohrani zdravje in mladostno svežost.

— **Na mednarodnih modelarskih tekmah**, ki so bile lansko leto v Ljubljani, so zmagali Angleži. Po pravilih, ki jih je sprejela FIA (Federation International Aviation) na predlog jugoslovanskega Aerokluba, je pripadla lanskemu zmagovalcu naloga, da organizira letos mednarodne modelarske tekme. Takšna bodo letos v dneh 22. in 23. julija v Angliji v bližini Londona II. mednarodne tekme letelcev modelov za pokal Nij. Vel. kralja Petra II. Po pravilih tekmujejo vsako leto samo motorni ali pa jadralni modeli. Ker so bile lanske leto pri nas tekme motornih modelov, bodo v Londonu tekmovali samo jadralni modeli. II. mednarodne tekme se bo udeležila seveda tudi jugoslovanska ekipa, ki bo sestavljena iz naših najboljših modelarjev. Kakor smo zvedeli, se že pripravljajo za udeležbo, da bodo modelarji pravočasno pripravili in izbrali aparate za tekmovalje, ker bo že v dneh od 10. do 18. junija t. l. v Beogradu izbirna preizkušnja modelov, ki bodo določili za udeležbo v Londonu.

— **Mladinske cerkvene pesmi** je izdala predstojništvo frančiškanskega samostana v Ljubljani. Zbirka je uporabna zlasti za slovesnost prvega svetega obhajila in za majniško pobožnost. Skladbe so zelo lahke; tudi najskromnejši otroški zbor jih bo zmogel. Priporočamo jih šolam in voditeljem verskih organizacij. Cena 10 din. Pišite na naslov: **Frančiškanski samostan, Ljubljana, Marijin trg 4.**

KINO SLOGA, tel. 27-30

Danes ob 16., 19. in 21. uri

P R E M I E R A !

Najnovejši kulturni film slovitoga raziskovalca

jih živek Film je bil nagrajen valed svoje

Zveri pragozda

Produkcija: R. K. O. Radiofilm

izredno poučne in znanstvene vsebine!

V burnih dnevih, ko se Vas polašča malodušje

Fr. Langerjeva oderska drama

Izgubljena patrola

Zd. Štepanek — Vojta Jurny — Ferd Hart

si ogledite naš prekrasni češki film in črpali boste

novi vero in zaupanje v boju in lepoto bodočnosti

KINO UNION, tel. 22-21

Predstave ob 16., 19 in 21. uri

— **Novi vozni red »Ekspres«** je izšel. Novi vozni red »Ekspres« za poletno sezono je danes izšel in atopi v veljavo 15. maja t. l. Obsega vse elektriške proge, avtobusni vozni red v dravski banovini in paroplovni vozni red na Jadranskem morju. Dobi se po vseh knjigarnah in večjih trafikah po običajni ceni 10 din za komad. Naroča se pri »Administraciji varnega reda »Ekspres« v Ljubljani, poštini predal št. 356.

— **»Svetogorska Kraljica«** je naslov knjižice, ki je dne 2 izšla na Rakovniku. V njej se opisuje prikazanje Marijino priprati slovenski deklici Uršiki Ferligoj pred 400 leti in razgrinja pred nami vesa pestra zgodovina svetovorgorske božje poti, kamor je tudi slovenski narod tako rad romal. Na-

roča se v upravi »Knjižice«, Ljubljana 8. Stane 1 dinar.

— **Članstvu Učiteljskega pevskega zbora »Emil Adamič«** sporočamo, da bo pevska turneja po Bosni in Dalmaciji. Ministrstvo prosvete je odobrilo dopust. Prihodnji pevski tečaj bo 5., 6. in 7. maja t. l. v prostorih Glasbene Matice v Ljubljani. Odhod na turnejo je v ponedeljek 8. maja. Začetek tečaja je v petek, 5. maja t. l. ob 10. Članstvo naj prinese s seboj vse potrebno za pot in nastop. — Tajništvo.

— **Za 4 dni v Italijo** z avtom po Vipavski dolini, do Gorice, Trsta za 150 din; do Padove in Benetk 280 din — 18.—21. maja. Prelepi majniški romarski izlet na Sveto Goro in na grob sv. Antona Padovanskega v tehnični izvedbi Tujskoprometne zveze po našem priljubljenem sporedu. Podatke, fotografije in plačilo do 10. maja. Priglasite se takoj za brezplačna navodila »Družini božjega sveta«, Ljubljana, Sv. Petra nasip 17.

— **Binkoštna izlete** v Benetke, Gorico, Trst in Logarsko dolino organizira izletna pisarna M. Okorn, Ljubljana, Frančiškanska ul., tel. 22-50.

— **Enodnevní krožni izlet po Slovenskih goricah** priredi 7. maja Društvo prijateljev Slovenskih gor. Prijave in informacije v vseh bilietarnicah PUTNIKA.

Smrtna nesreča 63 letnega moža

Celje, 2. maja.
V Šentjurju pri Celju se je v nedeljo ob pol 7 zjutraj dogodila nesreča, ki je zahtevala življenje 63-letnega upokojenega železničarja in posestnika Vrabiča Janeza iz Grobelnega. Ko se je peljal 26-letni Knez Stanko s koleom iz Botričnice skozi gornji trg v Šentjurju proti Leskovski gostilni, mu je prišel nasproti J. Vrabič. Knez je butnil vanj s koleom in ga podrl. Snek je bil tako močan, da je Kneza vrglo daleč pod cesto, Vrabič pa je dobil hude notranje poškodbe. Ljudje, ki so pravkar šli v cerkev k sv. maši in bili priče tega dogodka, so prihiteli obema na pomoč. Vrabiča so odpeljali v celjsko bolnišnico, kjer pa je že včeraj podlegel poškodbam.

Po državi

• **Obvezno zavarovanje posevkov pred točo** v Bosni. Minister za kmetijstvo g. Bešlić je podpisal uredbu, ki predpisuje obvezno zavarovanje posevkov pred točo na področju drinske banovine. Zavarovanje bo prevzel Zavod za zavarovanje pred točo drinske banovine, katerega sedež je v Zagrebu.

• **Slovesen sprejem nove vojne ladje** v Splitu. Kakor smo že kratko poročali, je bila pred kratkim dograjena v ladjelarnici v Nantesu v Franciji nova protitorpedovka naše vojne mornarice »Beograd«. V četrtek je nova bojna ladja priplula v Split, kjer so ji pripravili slovesen sprejem. Na obali so se zbrali zastopniki civilnih in vojaških oblasti na čelu s poveljnikom obalnega poveljstva kontraadmiralom Vladimiriem Marjaševićem. Postrojena je bila tudi častna četa mornarjev. Ladja se je počasi in dostojanstveno približala obali in ko so jo zasidrali, so šli zbrani odličniki na krov, kjer je imel kontraadmiral Marjašević govor, v katerem je v imenu vse vojne mornarice zaželel poveljniku ladje in posadki dobrodošlico. Odgovoril mu je poveljnik ladje kapetan bojne broda Vilim Bačić, ki je obljubil, da »posadka nove bojne ladje zvesta slavni tradiciji vojne, naše mornarice in naše zgodovine. — Nova bojna ladja ima 2.210 ton, stroji so zmogni proizvajati 50.000 konjskih sil in ladja razvija brzino 38 morskih milj na uro. Posadka šteje 159 ljudi. Ladja je oborožena s štirimi 120 milimetr. topovi, dvema dvocevima protiletalskima topoma kalibra 40 milimetrov, ima 6 torpedov in večje število strojníc, min in bomb za boj proti podmornicam. Naša vojna mornarica je z njo pridobila izpolnitev.

• **Kako se na jugu plačujejo dolgi**. Iz Kosovske Mitrovice poročajo: Kmet Suljo Velčević je dolgoval kmetu Seimanu Muratu še nekaj let 2000 din. Da bi slednjic že poravnal dolg, je odstopil upniku svojo mlado ženo Zado, katero je pred nekaj leti kupil za 5000 din. Upnik je bil s tem zadovoljen in mu je izstavil pobotnico. Najbolj vesela pa je bila Sada, ki je zdaj namesto 50-letnega Sulja dobila precej mlajšega moža.

• **75.000 dinarjev občinskega denarja** je poneveril. V vasi Mandjelosu pri Mitrovici je bil od konca 1936 nameščen kot občinski blagajnik Rajko Jovičić. Jovičić je živel zelo razkošno in užival v mitrovških nočnih lokalih glas velikega kavalirja. Ko pa je pri občinskih volitvah zmagala opozicija, so novi občinski močje odkrili velik primanjkljaj v občinski blagajni. Novi župan je poslal okrajnemu načelnstvu 7 prijav zoper bivšega blagajnika. Jovičić se je slednjic sam prijavil oblastem, ki so ga izročile sodišču. Te dni je bila proti njemu razprava, pa kateri je prišlo na dan, da je Jovičić poneveril nad 75.000 din občinskih davčnin, ki jih je sam pobiral. Obsojen je bil na dve leti in 15 dni ječe, na tri leta izgube častnih pravic in seveda na izgubo službe.

• **Hud zločin cigánov**. Pred nekaj dnevi smo poročali, da so na cesti med Sento in Kanizjo cigani napadli kmeta Borivoja Jovanovića in njegovo ženo ter ju neusmiljeno mučili in topili. Ko sta bila nezvestna, so ju pustili ležati na cesti. Zdaj pa poročajo hrvaški listi, da je bila z Jovanovičema tudi njuna 17-letna hčerka Aranka, ki so jo cigani odpeljali s seboj v svoj tabor, kjer so jo prav tako na okruten način

Ljubljana, 3. maja

Gledališče

Drama. Sreda, 3. maja: Kaj je resnica? Red Sreda. — Četrtek, 4. maja: Utopljena. Red Četrtek. — Petek, 5. maja: zaprto. — Sobota, 6. maja: Živi mrtvec. Izven. Globoko znižane cene od 14 din navzdol.

Opera. Sreda, 3. maja: Falstaff. Red B. — Četrtek, 4. maja: Trubadur. Debut gđne Mire Basičeve iz Zagreba. Izven. Znižane cene od 30 dinarjev navzdol. — Petek, 5. maja ob 15: Don Kihot. Dijaška predstava. Izven. Globoko znižane cene od 16 dinarjev navzdol. — Sobota, 6. maja: Jesenski manevri. Izven. Globoko znižane cene od 24 dinarjev navzdol.

Radio Ljubljana

Sreda, 3. maja. 12 Vee mogoče, kar kdo hoče (plošče po željah); 12.45 Poročila; 13 Napovedi; 13.20 Salonski kvartet; 14 Napovedi; 18 Mladinska ura: Iz glasbene zgodovine (dr. Anton Dolinar); 18.40 Umestnost Ptuja (dr. Fr. Stiele); 19 Napovedi, poročila; 19.30 Nacionalna ura: Rožnik pri Ljubljani in njegova zgodovina (Alojz Potočnik); 19.50 Plošče; 20.10 Kvartet mandolin; 21 Smetanova »Prodana nevesta« I. delj. (plošče); 22.15 Prenos iz restavracije »Emonac«.

Drugi programi

Sreda, 3. maja: Beograd-Zagreb: 20 Opera — Bratislava: 19.30 Koračnice, 20 Igra — Solija: 19.30 Smetanova opera »Prodana nevesta« — Varšava: 21 Klavir, 22 Plesna glasba 2 Budimpešta: 22 Violina, 23 Cigan. orkester — Trst-Milan: 17.15 Vokal. koncert, 21 Operetna glasba, 22.15 Violina — Rim-Bari: 21 Opera »Kralj Lear« — Dunaj: 19 Beethovne skladbe, 20.15 Plesna glasba — Berlin: 20 Klasična operetna glasba — Frankfurt: 20.15 Zabavna glasba, 22.15 Komorni koncert — Köln: 19.15 Ljud. koncert, 21.10 Violina — Strasbourg: 20.30 Konservatorijski koncert.

Prireditve in zabave

Društvo prijateljev poljskega naroda vabi na proslavo poljskega narodnega praznika »Tretjega maja«, ki bo drevi ob 8 v verandni dvorani hotela Union. Spored je zelo pester. Vstop prost.

Angleško društvo v Ljubljani opozarja svoje članstvo in ljubljansko občinstvo na koncert dveh odličnih angleških umetnikov, in sicer mezosopranske Aste Desmondove, ki jo bo spremljal na klavirju g. Gerald Moore, ter pianista Clifforda Curzona. Koncert bo v petek, 5. t. m. v veliki filharmonični dvorani.

Pred kratim smo imeli izredno uspelo gostovanje angleškega ansambla s Hamletom v našem gledališču. V petek pa bosta koncertirala v Ljubljani dva znamenita angleška umetnika. Pevka Astra Desmondova, ki bo nastopila v Ljubljani, ima v svoji domovini ugled velike angleške umetnice. Pianist Clifford Curzon pa uživa sploh slove enega najboljših angleških pianistov. Koncert bo v petek 5. t. m. v veliki filharmonični dvorani. Cene običajne koncertne. Predprodaja v knjigarni Glasbene Matice.

Predavanja

Ciklus predavanj Slavističnega kluba se bo nadaljeval s predavanjem dr. Ferda Kozaka o slovenski kulturi. Predavanje bo danes zvečer ob 8 v Hubadovi dvorani na konservatoriju. — Vstop prost.

Socialno ekonomski inštitut naznanja, da za četrtek, 4. t. m. napovedanega predavanja univ. prof. g. inž. arh. I. Vurnika radi obolelosti predavatelja ne bo Preloženo je na poznejši čas.

Sestanki

Izredni občni zbor L. S. K. bo v sredo, dne 10. maja ob 8 zvečer v sejni dvorani restavracije »Zvezda«.

Vič — **Sadarska in vrtnarska podružnica** priredi drevi ob pol 8 zvečer v salonu restavracije »Katica« v Rožni dolini sestanek vrtnarskega oddelka. Vabljeni so vsi člani in prijatelji.

Idrijski krožek. V četrtek, 4. maja ob 20 v salonu gostilne Kajfež, Florjanska ulica, članski sestanek s predavanjem L. Božiča: »Zanimivosti iz stare Idrije«. Vabljeni vsi rojaki in prijatelji.

Cerkveni vestnik

Duhovna obnova ZKU bo 7. maja v Lichtenurnovem zavodu v Ljubljani. (Natančen spored glej v okrožnici) Udeleženske naj se pripeljejo do 6. maja. — ZKU, Masarykova cesta 12.

Naše dijaštvo

Kongregacija akademikarj ima drevi točno ob četrta na 8 svoj redni sestanek pri oo. frančiškanih.

Lekarne

Nočno službo imajo lekarne: dr. Piccoli, Tyrševa 6; mr. Hočevar, Celovška cesta 62 in mr. Gartus, Moete, Zaloška cesta.

in je v teku svojega 30-letnega proučevanja izdal nešteto znanstvenih del o dalmatskem Krašu. Bil je tudi navdušen planinec. V Splitu je ustanovil mestni prirodoslovni muzej, živalski vrt in morsk akvarij. Vsa dalmatinska javnost je globoko užalostena ob nenadni smrti plodovitega učenjaka.

Smrtna žrtev nasilneža

Maribor, 2. maja.

V nedeljo je bilo več izletnikov pri Senjorjevem domu na Pohorju. Ko so šli od tam h koči Na Pungartu, so med poljo v bližini Malega Črnege vrha naleteli na strahotno najdbo. Poleg poti je ležalo truplo mlajše ženske, ki je že precej razpadlo. Ženska je morala biti stara 25 do 30 let. Truplo je očividno ležalo že več mesecev pod snegom, katerega je sedaj pomladno sonce stalilo. Domnevalo, da je to neznanica, ki se je pred štirimi meseci zglasila v Mariboru v pisarni Slov. planinskega društva. Zanimala se je za službo kuharice na Senjorjevem domu. V pisarni so jo napotili na Senjorjev dom, kjer naj se zgleda pri ožkrbniku. Tam pa se ni oglasila, pač pa je oskrbnik zvedel, da se je ta ženska mudila na Pisaniku, ki je na pol poti do Senjorjevega doma. Neznanka dosedaj še niso mogli identificirati. Ribniški orožniki so odredili, da se prenese truplo k Ribnici na Pohorju, kjer ga bodo obducirali, ker sodijo, da je postala neznanica žrtev nasilstva.

Prosvetni dom na Prevaljah — kulturna zahteva!

ASPIRIN
TABLETS

l izvojeval v svojo korist.

Spomenik javne delavnosti

Ob blagoslovitvi vodovodnih naprav na Plavškem Rovtu nad Jesenicami

Jesenice, dne 1. maja 1939.

Sedanja jeseniška uprava mestne občine je spet dovršila veliko javno delo, ki bo kot trajen spomenik kazalo na veliko njeno delavnost. V nedeljo, dne 30. aprila je bila v vasi Plavški Rovt nad Jesenicami slovesno blagoslovitev vodovodnih naprav za to vas. Plavški Rovt stoji ob planinskem potu, ki pelje na Rožco in je zato zlasti našim planincem znan. Prijazna lega, zadostna višina (blizu tisoč metrov) in odmaknjenost od tovarniških dimnikov ga dela sposobnega, da se razvije v prijazen letoviški kraj. Električno ima že napeljavno, sedanja občinska uprava mu je oskrbela še vodovod, torej vsi predpogoji za razvoj v letovišče. Pred napravo vodovoda je Plavškemu Rovtu vode prav za prav primanjkovalo, zlasti zdrave pitne vode. Malo nad vasio pa izvira iz žive skale studenec, ki nikdar ne usahne. Ta studenec je bilo treba zajeti in vodo speljati v zbiralnik in v vodovodno cev. Občinska uprava je dala izmeriti višinske razmere ter kemično in bakteriološko preizkusiti vodo. Ko so bili izvršeni potrebni načrti, je občina dne 10. septembra 1937 pribavila oblasno dovoljenje. Ze 21. septembra tega leta je oddala gradbena dela podjetju Belcjanu iz Komende, montažna dela pa Hribarju Jakobu iz Jesenic. Prevoz gradbenega materiala je bil poverjen vaščanom iz Plavškega Rovta.

Št. Iij v Sl. goricah

Instalacija novega gospoda župnika. V ponedeljek 1. maja, točno na isti dan, ko je bil pred 30 leti instaliran pokojni g. župnik Evald Vračko, je bil ob navzočnosti velikega števila duhovščine, zastopnikov oblasti in organizacij ter ob ogromni udeležbi faranov instaliran za šentiljskega župnika dosedanji tukajšnji kaplan in provizor g. Anton Rausl. Obrede je ob asistenci opravil dekan in častni kanonik Čížek iz Jarenine, cerkveni govor pa je imel župnikov rojak in sošolec bogoslovni profesor g. dr. Jakob Aleksič. Veselo razpoloženje, ki je vladalo med farani na dan, ko so dobili novega dušnega pastirja, slavloliki, zastave in venci, pričajo, da so šentiljčani z veseljem sprejeli svojega novega župnika, ki mu želimo, da bi Bog njegovo delo blagoslovil in mu naklonil mnogo uspehov.

Kranj

Akademski pevski zbor v Ljubljani, pod pokroviteljstvom Nj. Vel. kraljice Marije, priredi v Narodnem domu drevi ob pol 9 velik koncert slovenske pesmi iz dole narodnega preporoda. Razpored in besedilo pesmi je tiskano v sporednih zvezkih, ki se dobe pri koncertni blagajni. — Eno

Otroški koltček.

33

Konči Ahačič:

Nosan in Zalika

Zdaj pristopi k posodi debelušasti palček Hamham. Pomeša v njej s svojo veliko žlico in govori: »Kar si kralj in kraljica zaželite, naj iz posode čudotvorne dobita. Zdaj naj zlat pribor ven prileti. Svrti-vrti, ena, dva, tri!« In že priplavaljo po zraku iz kadeče se posode zlati krožniki in skodelice, z biseri posute vilice, noži in žlice in kristalne čaše.

Aleksij Pelipenko:

Ukrajina joka ...

Pred in po procesiji so korakali odredi rdečih vojakov. Imeli so nalogo, da varujejo procesijo pred kmeti in so v ta namen peljali s seboj celo nekaj strojnic. Na strojnicah so bili napisani: Pri pogrebu Boga bomo oddali poslovljni strel.

Ko so prišli v vas so kričali in peli nedostojne pesmi, od vaščanov pa ni bilo nikogar na cesti. Kmetje so se zapirli v svoje domove in so mirno čakali, da pojdejo brezbožniki mimo. Mnogi so posnemali svojega župnika, ki je klečal v cerkvi, klečali so in molili pred svetimi podobami. Brezbožniki so še glasneje kričali in peli. Njihova godba je brez prestanka igrala ruske komunistične koračnice. Vendar niso nikogar privabili, niti pri oknu ni stal nihče.

Na cerkvenem trgu je komedija dosegla svoj višek. Brezbožniki so pričeli rajati. Fantje, našemljeni v duhovniške obleke, so skakali in prepevali mrtvaško mašo. Rdeči vojaki so streljali na cerkveni stolpni križ. To je bil poslovljni strel za pokopanega Boga.

Okoli eno uro so razgrajali okoli cerkve, vendar ni bilo nikogar od vaščanov na izpregled.

Tedaj je klečal v cerkvi župnik Nikander in molil. Jokal je. Solze so mu tekale po njegovi sivi bradi in kapale na tla. Vsak trenutek je pričakoval napada na cerkev in bil je pripravljen braniti jo do zadnjega. Molil je za svoje vernike, da ne bi nihče padel v skušnjava.

Kako je bil vesel, ko je prišel zvečer iz cerkve, medtem so brezbožniki že izginjali iz vasi, in zvedel, da ni noben vaščan gledal procesije. Rdeči so sami priznali, da so bili premagani od »volovodivškega boga«, kakor so imenovali župnika Nikandra.

Celokupna dolžina položenega cevovoda znaša 750 metrov, višinska razlika med zajetjem in zadnjim odtokom v vasi pa 42m. Gladina vode v zbiralniku leži 4,5 m višje kakor sleme najvišje stoječe hiše v vasi. Zajetje pa stoji 5 m višje kakor zbiralnik. Zbiralnik vsebuje ob normalnem stanju 24.000 l vode ter lahko oddaja 1 l vode na sekundo ali ca 80.000 l na dan. Celokupna vodovodna naprava je veljala 107.000 din. Kraljevska banska uprava je k tej vsoti prispevala 25.000 din.

Slovesnost blagoslovitve se je izvršil stolni kanonik g. dr. Tomaž Klinar, rojak iz Plavškega Rovta. Blagoslovitve se je udeležila celokupna občinska uprava in skoro vsi vaščani. Župan Tine Markež je v svojem nagovoru očrtal pomen vodovoda za Plavški Rovt ter se zahvalil vsem, ki so pripomogli do njegove izvršitve. Omenil je veliko-dušno podporo banske uprave ter veliko skrb in poštvalnost posestnika in obč. odbornika g. Klinarja Franceta, brez katerega skrbi in poštvalnosti najbrže ne bi prišlo do graditve vodovoda. G. kanonik je želel pri blagoslovitvenem nagovoru, naj bi bila živa voda, ki priteka iz skale predpoda tiste vode, ki jo je priklical Mojzes iz skale v puščavi: Naj bi bila vsem vaščanom v telesno in dušno zdravje. Posestnik Martine France je nato pogostil vse goste na svojem domu.

uro pred koncertom se odpre koncertna blagajna v Narodnem domu. — Prosimo občinstvo, naj zasede svoja mesta točno ob napovedani uri.

Ivana Slabe. V starosti 70 let je umrla v ponedeljek 1. maja gosia Ivana Slabe roj. Rant, trgovka v Kranju. Bila je dobra krščanska žena, ki je rodila 9 otrok, od katerih jih živi še 5. Bila je tudi zvesta članica Marijine družbe, naklonjena pa je bila vsem katoliškim organizacijam. Naj v miru počiva! Zalujočim naše sožalje!

Loka pri Zidanem mostu

»Slovenec« od 29. aprila je poročal o prerani smrti našega rojaka g. Simona Volariča, ki se je v najlepši moški dobi preselil v večno pomlad. Ta vest je bridko zadela tudi Ločane. Kakor so ga v Radovljici, kjer je služboval, vzljubili in ga kot značajnega moža spoštovali, tako je bil tudi med svojimi rojaki spoštovan in čislán. To je pokazal pogreb. Poleg Radovljčanov se je zgrnilo okrog njegovega prezgodnjega groba mnogo njegovih rojakov in prijateljev. Pogreba se je udeležil tudi loški FO v krogih, da mu skaže hvaležnost, saj je bil on med prvimi navdušenimi ustanovitelji bivšega Orla. Naj ta ogenj navdušenja za našo organizacijo, ki ga je podžgal takrat g. Simon, gori še naprej in se razplamti v mogočen požar, ki bo zajel vso dobro mislečo mladino. Ohranili ga bomo v najlepšem spominu! Bog mu bodi bogat plačnik!

Stroje za obdelavo lesa

l. j. za mizarstvo, kolarstvo itd.
ter žagline naprave

dobavi etej ko prej v najboljši izvedbi tvrdka

Peter Angelo, d. z o. z., Ljubljana
Miklošičeva c. 30, vhod Pražakova 8/L.

KOLESA
kupite dobro in poceni
tudi na obroke pri

H. SUTTNER
Brezobvezen ogled!

Ljubljana
Aleksandrova 6.

Oglas

Uprava Oficijskega doma v Ljubljani bo imela na dan 15. maja t. l. popoldne pismeno ofertalno pogodbo za oddajo v najem menaže in buffeta Oficijskega doma.

Pogodba se bo vršila v dvorani Oficir. doma.

Pogoji se dobe pri hišniku Oficijskega doma.

Ljubljana, 2. maja 1939.

UPRAVA.

Nov "na zraku prevetren" puder za lice

puder absorbiral naravna olja kože. Ta puder obvaruje kožo, da ne postane suha in raskava ter preprečuje tvorbo gub. Poizkusite znameniti puder Tokalon s »peno smetane«. Opazujte, kako bo že v nekaj dneh povzročil presenetljivo izboljšanje Vaše polti.

Od deset žena jih devet uporablja napadno barvo pudra. S tem dobijo trd, preveč »olepšan« videz. Edini način, po katerem ugotovite pravo nijanso, je ta, da poizkusite eno barvo na eni, drugo pa na drugi strani lica.

VAŽNO: Puder Tokalon se dobi povsod v originalnih škatlicah po Din 12, 20 in 30. Prepričajte se, da je na vsaki škatlici ime Tokalon.

Občinsko gospodarsko podjetje v Ljutomeru razpisuje mesto

elektrotehničnega vodja

občinskega električnega podjetja v Ljutomeru z nastopom službe 1. julija 1939. — Pogoji za sprejem: starost najmanj 25 let, mojstrski izpit in naš državljani. Prošnje je predložiti s potrebnimi dokumenti do 1. junija 1939.

Oglas

Občina Ljutomer bo dne 26. maja 1939 ob 10 dopoldne na dražbi prodala

pritično hišo z vrtom

ob banovinski cesti v Ljutomeru ter viničarijo z gospodarskim poslopjem in prešo ter vinogradom, sadonosnikom, njivo in gozdovi v Desnjaku. — Opis imetja in dražbeni pogoji so razvidni pri občini Ljutomer.

Občina Ljutomer.

Cenjene dame!

Krasno izbiro modnih tkanin v naj-novejših desenh za poletne obleke, kostume in komplete v volni, svili, platnu in bombažu ima na zalogi v svojih novih prostorih po izredno nizkih cenah tvrdka

F. I. GORIČAR, Ljubljana

Sv. Petra cesta št. 29.

Damske in otroške jopice

po 12 dinarjev dobite pri TRPINU, Vetrinjska ulica št. 15 — Maribor.

Gnojilne črpalke brzoparilniki štedilniki

GAMA

novi modeli, višek dovršenosti, odlični v rabi, 10-letna garancija, najnižje cene, izdeluje

Podržaj Ciril, Ig 147 pri Ljubljani

V globoki žalosti naznanjamo vsem sorodnikom in prijateljem, da je po dolgem trpljenju, previdna s tolažili svete vere, v 27. letu starosti umrla moja ljuba žena, naša snaha, hči, sestra in teta, gospa

Ivanka Lali Šuković
roj. Jenko

žena narednika-vodnika

Pogreb drage pokojnice bo v sredo, dne 3. maja ob 16.30 iz mrliške veže Zavetišča sv. Jožefa (Vidovdanska c.) na pokopališče na Viču.

Ljubljana, dne 1. maja 1939.

Zalujoči mož Vojin Šuković s sorodnikom in rodbine Jenko in Darar.

Čaša trpljenja.

14

V tistih dneh so preko Rusije drveli apokaliptični jezdec, ker so brezbožniki hoteli odpraviti Gospoda in Stvarnika sveta. Vojaki so se vojskovali s kmeti in cele vasi so do tal porušili in lakota je pustošila Ukrajino, ki je najrodovitnejša dežela sveta. Polje je bilo podobno divji stepi in kruh je splesnel v zemlji, ker so ga kmetje zagrebeli. Matere so klate svoje otroke, da so jih dale ostalim otrokom za jed. Tedaj se je župniku Nikandru približal angel z grenko čašo, katero je moral izpiti do dna.

V tistih dneh je izšla vladna naredba, da morajo vse cerkve oddati državi vse zlato in srebro, da bi se s prodajo menda odpomoglo stradajočim. Tudi župnik Nikander je dobil enako naredbo. Dva dni je temeljito premišljeval in se je končno odločil, da cerkvenih posod komisarjem ne bo izročil. Drugo jutro je poklical iz vasi svojega najboljšega prijatelja:

»Čuj, Vasilij,« mu je rekel, ko je prišel. »Do sedaj si me vedno poslušal in si bil poštenjak, zato bi ti rad zaupal neko skrivnost kot edinemu svojih vernikov v Volovodivki. Od občinskega komisarja sem dobil ukaz, da moram oddati državi vse cerkvene zlate in srebrne predmete. Menda veš, da je naša cerkev v Volovodivki zaradi darežljivosti vernikov bogata takih predmetov. Odločil sem se, da jih skrijem. Ker sem pa star in ne vem, koliko časa bom še živel in kdaj bomo mogli predmete vrniti nazaj v cerkev, mora nekdo vedeti, kje so skriti. Zato ti bom to povedal. Cerkevni starešina in pevec ne bosta o tem ničesar vedela. Le tebi bom povedal. Če me bodo komunisti vprašali, kje so stvari, jim bom odkrito povedal, da sem jih skril. Skrivališča jim pa seveda ne bom pokazal, edino ti boš še zanj vedel.«

»Morda bi našli koga starejšega očka, ki je bolj izkušen od mene,« ga je Vasilij boječe prekinil.

»Vse sem natančno premislil,« je odgovoril župnik Nikander. »Starejšega ne morem vzeti. Važno je, da bo oni, ki ve za skrivališče, še dolgo živel, ker ne vem, koliko časa bo tako stanje še trajalo. Nič se ne boj, Vasilij. Tebi edinemu bom zaupal. Skrila bova svete posode. Saj veš, da je sleherni novi cerkveni starešina zaprisežen, da bo zvest v svoji službi. Tudi tebe bom zaprisegel, da boš skrivnost skrbno hranil in je ne boš nikomur razodel, dokler ne nastopita nova vlada in red.«

Vasilij je nepremično stal in premišljeval. Župnik Nikander je končal: »Nič se ne boj, da boš z menoj vred odgovoren. Če me bodo rdeči poklicali na odgovornost, jim ne bom povedal, da si bil zraven. Bodi pomirjen, vendar ne odreči cerkvi usluge.«

Po tem razgovoru je peljal župnik Nikander Vasilija v cerkev, kjer so bile spravljene cerkvene posode. Potem je Vasilija zaprisel. Nato je napisal seznam vseh predmetov, jih posamič zaviil v bombaž in jih položil v zaboj. Potem je zaboj zabil. Se prej sta vse stvari stehala. Bilo je osem in dvajset kilogramov zlata in šest in osemdeset kilogramov srebra.

Ko sta vse lepo spravila, sta odnesla zaboje in ga zakopala. Se enkrat je Nikander opominjal kmeta, da naj skrivnost ohrani skrbno zase.

»Tako boš cerkvi in vsem volovodivskim vernikom storil veliko uslugo, Vasilij! Tvoje ime bodo naslednji rodovi izgovarjali shvalečnostjo in spoštovanjem.«

»Gotovo, očka,« je obljubil Vasilij, »vse bom tako storil, kakor ste mi ukazali.«

Nato sta se razšla.

Doma je župnik prebrskal ves arhiv. Pregledal je vsak papir in uničil, kar bi moglo pričati, da so v cerkvi zlati ali srebrni predmeti. Le listine o bakrenih in bronastih potrebščinah, ki so ostale v cerkvi, je pustil nedotaknjene.

Mali oglasi

V malih oglasih velja vsaka beseda 1 din; denitovanijski oglas 2 din. Debelo tiskane naslovne besede se računajo dvojno. Najmanjši znesek za mali oglas 15 din. - Mali oglas se plačuje tako pri naročilu. - Pri oglasih reklamnega značaja se računa enokolonka, 3 mm visoka poština vračilo po 2 din. - Za pismene odgovore glede malih oglasov treba priložiti znamko.

Vajenci

Vajenca - začetnika
za trgovino z mešanim blagom sprejme Norb. Zanier & sin, Sv. Peter v Savinji dolini. Zeleničarji imajo prednost. (v)

Službodobe

Hlapca
za poljska dela, sprejem. Kleče 7, pri Ježici

Postrežnico
sprejem za dopoldanske ure. Naslov v upr. »Sl.«

Mizarskega pomočnika
mlajšega, sprejem takoj. Čepeljnik, mizarstvo, Vizmarje. (b)

Pomočnika
mlajša moč, sprejme takoj Alfonz Zarnik, čevljarstvo, Gajeva 9. (b)

Strojni ključavničar
mlajši, z vlogo 10.000 din, kateri bi se specializiral za montažo vodnih turbin in parnih strojev — se sprejme. Naslov pove uprava »Slov.« pod 6961

Krojaško pomočnico
začetnico, za krila in dela z roko, sprejem takoj. - Prednost imajo pri krojaških izučenci. - Krojaštvo »Walland«, Sv. Petra cesta 3-II. (b)

Čaj DR. HAVLIČKA za želodec

regulira prebavo pritisk krvi, debelosti pospešuje izmenjavo tvarin, izločanje pokvarjenih sokov itd. — Poskusite takoj in pišite
GRADSKA LJEKARNA
ZAGREB, Kamenita 11

Statve in pomožne tekstilne stroje

kakor tudi parni stroj z generatorjem za pogon — kupi za gotovino tekstilno podjetje. — Ponudbe z naznakom širine stativ in fabrikata je poslati pod šifro »TEKSTIL« na »Publicitase, d. d. Zagreb — Ilica št. 9.

ALPEKO-plošče

Hidravlično stisnjene Terrazzo in druge plošče za tlakovanje in oblogo sten, obložne in polne stopnice ter vse druge izdelke iz umetnega kamna, izdelane s pomočjo modernih strojev, dobavljiva v prvovrstni izdelavi in kvaliteti;

„ALPEKO“, Industrija umetnega kamna
Ljubljana, Turševa cesta 48 • telefon 29-30

Amalija Stare-tova
vdova po zgodovinarju in pisatelju Josipu Staretu
Pogreb bo v sredo, dne 3. maja ob 10 dopoldne iz hiše Zalošči, Gradišče št. 10, na pokopališču k Sv. Križu.
V Ljubljani, dne 1. maja 1939.
Zalujoči ostali.

Čevlarskega pomočnika
zmožnega vseh del — sprejem takoj. - Žavri Janez, čevljar, Tržaška cesta 11, Ljubljana. (b)

Oskrbnika
ali oskrbnico za letovišarsko gostilno na Crnem vrhu, sprejem. — Pojasnila daje Ana Tršan, Jesenice, Gorenjsko

Pouk

Instrukcije
daje za izpite tesarskih mojstrov in ima tozadevne tiskovine iz prakse, statike in arhitekture. - Fanc Pust, tesarski mojster, sod. izvedenec in cenilec. (u)

Denar

Družabnica
se sprejme v trgovino z mešanim blagom v Ljubljani. Ponudbe v upravo »Slov.« pod »15.000« 6963

Iščem posojilo
85.000 proti intabulaciji. Visoke obresti. Ponudbe upravi »Slovenca« Maribor pod »Takoj 123/39 kr. 6588. (d)

Glasba

Gramofonske plošče
šlagerje, plesne, narodne harmoniko in petjem samo Din 30. - Stare vzamem v račun.

Elektrofon
PASAJA NEBOČIČKA

Zivali

Papigice
krasne mladice, ugodno prodam. Krakovska 21.

PROMETNA BANKA D. D. V LJUBLJANI

Stritarjeva 2 Ugodni trgovski krediti Telefon 21-49
Eskompt menic • Nakazila v inozemstvo • Obrestovanje vlog od 4% do 5%
Stare in nove vloge izplačuje brez vsake omejitve.

Prodamo

Usnje
iz tovarne »Indus«, na veliko in malo, po najnižjih cenah — samo v Ljubljani, Fignerjeva 3. (prej škofja ulica). (i)

Satnice
in vse čebelarске potrebščine, dobite v železnini Fr. Stupica, Ljubljana, Gospodarska 1. - Nakup voska. (i)

Stroj
za dvozaravno cementno opeko, model Lipsia s podlogami se ugodno prodaja pri M. Omahen, Višnja gora

Srajce
moške, otroške, sp. hlače, kravate, nogavice in druge manufakturno blago se vedno najceneje pri L. Tomšič, Sv. Petra c. 38. 6588. (d)

Dvigalka (vinte)
za vozove 2000, 5000 in 10.000 kg - vedno v zalogi po nizkih cenah. — Fr. Stupica, železnina, Ljubljana, Gospodarska cesta 1. (i)

Premog

koks, drva nudi
I. Pogačnik
Ljubljana, Bohoričeva 5
telefon 20-59
Postrežba brezhibna

VINA

prvovrstna po najugodnejših cenah kupite pri
Centralni vinarni
v Ljubljani.
TELEFON ŠTEV. 25-73

104 din

1 m² žaganih, zdravih in suhih bukovih drv, franco hiša; trboveljski premog najceneje. RUDOLF VELEBIT, Ljubljana VII, Jernejeva cesta. Telefon 27-08. (i)

CONTINENTAL

mesečno po Din 200 — za državne uslužbence po Din 100 —

Ivan Legat
Ljubljana, Prešernova 44
Maribor, Vetrinjska 30

„VELEBIT“
otroški vozički
ZAGREB, Ilica št. 55

Najnovejši do sedaj še nevidni modeli za 1939 v specialni in največji trgovini otroških vozičkov. Prodaja za gotovino in na odplačilo. Prevoz in omot neracunani. Cenik s slikami brezplačno. Izrežite oglas zaradi naslova.

»Presto« kolesa

večletna tovarniška garancija. - Na ugodne obroke. - Na zalogi tudi kolesa drugih znamk. Rabljena kolesa vzamemo v račun.

Nova trgovina
Tyrševa cesta 36
(Nasproti Gospodarske zveze).

Vse vrste
svile
v krasnih, pestrih modnih barvah najnovejši vzorci za obleke in bluze, velika izbira
R. MIKLAUC
»PRI ŠKOFU«
LJUBLJANA
Lingarjeva ulica 3
Pred škofijo 8

Vrtna zemlja
nekaj kubčnih metrov, prodaja skladišče, Gospodarska cesta 3. (p)

Lepa orehova jedra
in cvetlični med dobite najceneje v »Medarni«, Ljubljana, Zidovska ul. 6

Posedstva

Štiristanovanska hiša
novo zidana, ugodno napredaj. Gozdna 10, Maribor. (p)

Hiša
dve sobi, dve kuhinji, vrt, veranda, podstrešna sobica, klet, pralnica in drvarnica napredaj. — Iskra, Kettejeva št. 17, Pobrežje, Spesovo selo, Maribor. (p)

Hiša

za 1,900.000 din
z malo, zelo povoljno hipoteko. - Donos točno 310.000 din. Prilije in 6 nadstropij, solidno grajena, z najmodernejšimi komfortnimi stanovanji.

za 1,100.000 din
in 300.000 din hipoteko. Točen donos 180.000 din. Dograjena 1937. Parter in 3 nadstropja, prvovrstno zidana, s stanovanji dvo in štiri po polnoma komfortnimi sobami.

za 700.000 din
in 350.000 din hipoteko. Donos 126.000 din. Nova, trinadstropna, luksuzno grajena, z modernimi komfortnimi stanovanji. Te prilike prodaja izključno

Centralni zavod
Obilicjevenac 38. (Preko ceste »Ruskog cara«. Telefon 25-7-66, Beograd.

Dvostanovniško vilo

vrtno, prodam. Polzeve se Riharjeva 6. (p)

Stavbišče
za novo hišo, v Strelški ulici, zaradi odselitve nujno prodam. Naslov v upravi »Slov.« pod 6929.

Vnajem

Parno pekarno
v Ljubljani, oddam v najem. »Tehna«, Mestni trg 26, Ljubljana. (n)

SOBE ODDAJO:
Sobico
lepo opremljeno, oddam. Ilirska 19-I., desno. (s)

Lepo sobo
opremljeno, s posebnim vzhodom, oddam. Zvonarska ulica 11, Videmšek. (e)

Na stanovanje
se sprejmeta dve sestanovalki takoj. - Ena s svojo posteljo. Florjanska ulica 32, prtiličje. - Baltič. (s)

POHIŠTVO!

E. ZELENKA
tovarna pohištva, tapetništvo in vse stanovanjske opreme
MARIBOR, Ulica 10. okt. 5

Vzajemna posojilnica

in z. z.
v Ljubljani, Miklošičeva cesta 7
poleg hotela Union

nudi za vse vloge popolno varnost in obrestuje nove vloge po 4% do 5% po dogovoru.

Nove vloge vsak čas razpoložljive.

Poslužite se varčevalnega krožka! Zahtevajte prospekt!

Posojilnica daje kratkoročna posojila.

ZAHVALA. Vsem, ki ste z nami sočustvovali ob bridki izgubi naše nepozabne dobre mamice, stare mamice, tašče, tele in svakinje, gospe

Marije Škerlj roj. Hlebš

jo tolažili v njenih poslednjih urah življenja, jo obsuli s cvetjem in vence, kakor tudi preč. duhovščini, čč. usmiljenkam, gg. nameščencem OUZD in p. t. uradništvu Ljub. kred. banke, ter vsem onim, ki ste jo epemili na njeni zadnji poti — naša prisrčna zahvala. — Sv. maša zadušnica se bo brala v župni cerkvi Marijinega Oznanjenja v četrtek 4. maja ob 7½ zjutraj. Ljubljana - Zagreb, dne 2. majnika 1939.

Zalujoče rodbine: Škerlj - Prešern in ostalo sorodstvo.

V osemdesetem letu starosti je dočrpela nocoj naša preljuba mama, gospa

Marija Keslerjeva roj. Trenčeva

vdova po sodnem svetniku in posestnica na Bledu

Srečno ljubljeno pokojnico bomo pokopali 3. maja ob pol petih popoldne iz hiše žalosti na Poljanski cesti št. 5 na pokopališču pri Sv. Križu. V Ljubljani, dne 2. majnika 1939.

Mica Čopova, Ani Zupančičeva, Vera Albrechtova in Slava Švarčeva, hčere. Vnuki, vnukinja, zeta in ostalo sorodstvo.